

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 73

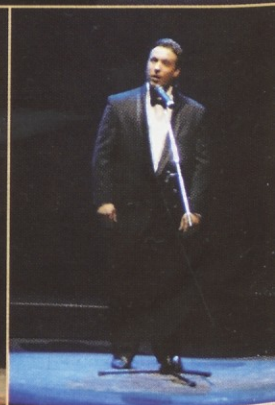
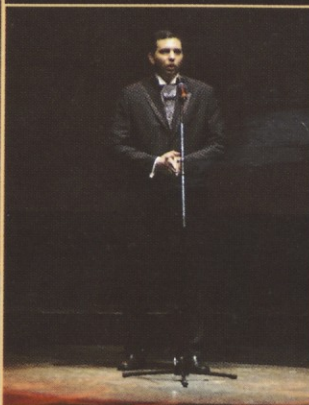

2/3 • FEBRUAR / MAREC 2006

Blagor človeku, ki se ne ravna
po nasvetu brezbožnih,
ne stopa na pot grešnikov
in ne poseda v družbi porogljivcev,
marveč se veseli Gospodove postave
in jo premišljuje podnevi in ponoči.
On je kot drevo, zasajeno ob potokih voda,
ki daje ob svojem času svoj sad
in njegovo listje ne ovene;
karkoli dela, vse mu uspeva.

(Psalm 1, 1-3)

Božični gala koncert v Teatru »El Nacional« na aveniji Corrientes v Buenos Airesu.

Nastop Mešanega pevskega zbora San Justo in 32 solistov,
med njimi Marcelo Brula; Veronika Malovrh in Marko Štrubelj.

Foto: Marko Vombergar

POST 2006

LOJZE KUKOVICA

Sepelnično sredo Cerkev začenja 40 dnevni liturgični postni čas kot daljno pripravo na praznik Kristusove zmage nad grehom in smrtjo – na Veliko noč.

V postnem času liturgija pogosto polaga v srce in usta vernikov besede kralja Davida iz 50. psalma: *»Vrni mi veselje mojega zveličanja.«* Tako moli Cerkev s psalmistom, ko na pepelnično sredo vstopa v postni čas. Da bi nam čim bolj živo približala resnico, Cerkev vernike na ta dan zaznamuje s pepelom z besedami: *»Spominjaj se, človek, da si prah in da se v prah povrneš«,* ali pa ono drugo: *»Spreobrne se in veruj evangeliju.«* Tako preproste so te besede, pa kljub temu in morda prav zato naredijo globok vtis na vernike. Mimo vseh iluzij, v katerih in od katerih pogosto človek živi, mimo vseh uspehov in razočaranj, ki jih doživi, ga spominja na zadnjo resnico, da je človekovo življenje tako kratko. In pa, da je Kristus edini, ki človeku more dati zadnji smisel njegovega življenja.

V istem psalmu 50. David prosi tudi: *»Vrni mi veselje nad tvojim zveličanjem.«* David v tem psalmu izpoveduje svoje grehe in ker ve, da mu veselje zveličanja more priti samo od božjega odpuščanja, mu iz dna skesanega srca pride priznanje: *»Priznam svojo krivdo in moj greh mi je vedno pred očmi.«* Posebna božja milost je, da se človek zave svojih grehov in jih prizna. Greh prizadene človekovo srce kot globoka rana, ki je z nobenim človeškim sredstvom ni mogoče ozdraviti. Ljudje zaman iščejo zdravila od greha in notranjega miru drugje kot pri Bogu. Nekateri

ga iščejo v aktivizmu, drugi pri psihiatrih in parapsihologih in še drugi drugod. V resnici je pa samo ena pot odprta, h kateri se je zatekel David in katera edina je odprta tudi nam. Zatekel se je k usmiljenemu Bogu, ki v Kristusu grešnikom ponuja odpuščanje. Zato je govoril: *»Svojo krivdo priznam in moj greh mi je vedno pred očmi.«* V nepremagljivem zaupanju se zato zateče k Bogu usmiljenja s prošnjo: *»Zoper tebe samega sem grešil in kar je hudo pred teboj, sem storil. Popolnoma me operi moje krivde in mojega greha me očisti.«*

Dvoje je torej potrebno, da se grešniku izbriše njegov greh: ponižno priznavanje greha in zaupanje v Božje usmiljenje. Prvo je mogoče le, če se človek zave neskončne božje svetosti, ki greh nujno zavrača; drugo je pa mogoče, ker ista božja svetost ljubi grešnika in ga zato kliče k spreobrnjenju. S tem zaupanjem je zato David molil k Bogu: *»Po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo pregreho.«* Samo Bog, ki je bil z grehom žaljen, človeku lahko izbriše krivdo. Samo On lahko v njem *»ustvari novo srce in mu vlije novega duha«,* kot spet prosi David v istem psalmu.

V postnem času nas Cerkev vabi, naj se zamislimo v te psalmistove besede. V njih se izpoveduje grešni človek Bogu in mu ta narekuje besede priznanja in prošnje za odpuščanje. To je bila vedno edina pot povratka k Bogu po grehu. Danes je to še posebej potrebno proglašati, ker se tudi v nekdanjem krščanskem svetu zgublja smisel za neskončno božjo svetost. Skupaj z izgubljanjem vere v njegovo svetost, se naravno izgublja tudi smisel za greh in zato tudi potreba

po spreobrnjenju in pokori. Pij XII. je že pred več kot 50 leti dejal, da je največja tragika sodobnega človeka, da izgublja smisel za greh. S tem pa človek izgublja tudi svojo lastno dostojanstvo, kajti človek je resnično to, kar mora biti, kadar se prizna za božjo stvar, kadar torej prizna Boga za svojega Stvarnika in Gospoda.

V tem nenaravnem stanju ni čudno, če sodobni človek vedno bolj izgublja tudi veselje do življenja in veselje v življenju. In prav postni čas, če ga hočemo prav uporabiti, nam bo znova pokazal in odprl pot do resničnega veselja. V tem smislu je že sv. Pavel

pred 20 stoletji opominjal svoje vernike: »*Prosimo v imenu Kristusa: 'Spravite se z Bogom. Njega, ki ni poznal greha, je Bog za nas storil nosilca greha, da bi mi po njem postali božja pravičnost'.*«

Naj bi bil letošnji postni čas za vsakega od nas nova priložnost, da se znova poglobimo v skrivnost Kristusa, ki je skrivnost božje odrešujoče ljubezni. Tako naj bi na koncu postnega časa, ko bomo na Veliko noč proslavili Kristusovo zmago nad grehom in smrtjo, Bog izpolnil tudi na nas psalmistove besede. »*Vrni mi, Gospod, veselje odrešenja.*«

MARIJINO VABILO ZA POSTNI ČAS

Za pravilno umevanje tega članka je treba vedeti sledeče: Danes je med katoličani že precej znano neko duhovniško gibanje z imenom Duhovniško marijansko gibanje, ki ga je začela širiti v Cerkvi – tako verujemo – sama Mati božja. Za to se je poslužila italijanskega duhovnika Stefano Gobbi-ja, ki je zapisoval »notranjo govorico«, s katero mu je Marija, kot je sam prepričan, navdihovala misli, s katerim naj bi širil omenjeno gibanje.

To je bilo najprej namenjeno duhovnikom, pozneje pa je bilo razširjeno na vse Marijine častilce.

Gibanje je bilo ustanovljeno leta 1972 in je danes razširjeno med duhovniki in laiki po vseh kontinentih. Skoro edino sredstvo, kako se je gibanje širilo in se še širi, je knjiga omenjenih »notranjih govoric«, ki jih je p. Gobbi prejemal od 1972 do 1996. Gibanje je široko razširjeno po vsem svetu. Danes je vanj vpisanih nekaj kardinalov, nad 400 škofov in precej nad 100.000 škofijskih in redovnih duhovnikov. Pa bolj kot število vpisanih bi bilo važno vedeti, kako veliko duhovno dobro je to gibanje izvršilo v duhovniških in sploh vernih srcih in ga še vrši – kar pa bo seveda ostalo skrivnost na tem svetu.

Za letošnji postni čas objavljamo iz omenjene knjige Marijino vabilo iz leta 1988, napisano v Braziliji, kako naj preživimo postni čas.

Lojze Kukovica

Spreobrnite se in vrnite se h Gospodu

»Iz te dežele, tako ogrožane od mojega nasprotnika, kjer se je zlasti v teh zadnjih dneh toliko mojih otrok spremenilo v orodje Satanovega gospodstva, ki zapeljuje vse narode sveta z nečistostjo in pohotnostjo, naslavljam na vas svoje ponovno in zaskrbljeno povabilo k spreobrnjenju.

Spreobrnite se in vrnite se h Gospodu z iskrenim kesanjem in z osebno spovedjo svojih grehov duhovnikom. Spreobrnite se in vrnite se h Gospodu z zavestnim in resnim dobrim sklepom, da boste bežali pred grehom in se oddaljili od vsake priložnosti, ki vas more zapeljati v greh. Spreobrnite se in vrnite se h Gospodu z mrtvičenjem čutov, s pokoro in postom.

Danes se začne postni čas tega Marijinega leta: čas, v katerem Cerkev kliče vse k delom pokore in ljubezni. Vaša nebeška Mati vas danes vabi, da lepo preživite postni čas tega leta, ki je posebej posvečen meni. Blizu je čas, ko se bo končal rok, ki ga je Bog določil za spreobrnjenje človeštva.

Podprite zatorej ta moj zaskrbljeni klic, s katerim vas prosim, da storite vse tisto, kar vam naročam za rešitev človeštva.

Predvsem hočem, da se vsak od vas zaveže, da bo živel v milosti božji, da se bo odpovedal Satanu in hudobnim delom, svetu in njegovim številnim zapeljevanjem. Hodite vedno po poti čistosti, ljubezni in največje svetosti.

Prosim vas tudi za dela mrtvičenja in spokornosti. Darujte mojemu prečistemu Srcu vsak dan venec narejen iz mnogih majhnih in skritih žrtvic, prinešenih za odrešenje vaših številnih bratov, ki navadno živijo v grehu in jih ima Satan v svojem suženjstvu.

Končno vas prosim, da se oddaljite od vsega, kar bi moglo omadeževati čistost vašega srca in nedolžnost vašega življenja. Ne udeležujte se posvetnih gledaliških predstav. Ne zgublajte časa pred televizijo, ki je najmočnejše orodje v rokah mojega nasprotnika, s katerim širi po svetu temo greha in nečistosti. Televizija je malik, o katerem se govori v Skrivnem razodetju, ki je bil zgrajen, da ga molijo vsi narodi sveta in kateremu

daje hudobni duh obliko in gibanje, da se v njegovih rokah spremeni v strahotno orodje zapeljevanja in moralne sprijenosti.

Če boste naredili, kar vas danes prosim, mi boste dali v roke mogočno sredstvo posredovanja in zadoščevanja pri Bogu. Tako bom lahko prišla pred Boga, pravičnega in svetega, prosit njegovo božje usmiljenje za vas: Odpusti, Gospod, hudobijo svojega ljudstva, ki si ga odkupil za ceno svoje predragocene krvi.

In predno se konča čas, ki vam je dan za spreobrnjenje, boste že lahko videli znake zmagovalstva Jezusove usmiljene ljubezni v prvih izrednih posegih brezmadežnega Srca vaše nebeške Matere. »

avtomobilu, ki pride z desne. Lahko bi rekli, da isto velja tudi v življenju. Vsi nekam hodimo, tekamo, vendar prihajajo interesi Boga z desne in mu je torej potrebno dati prednost.

Aristotel piše, da lahko človek iskreno ljubi samo samega sebe. Ko so mu povedali, da mati naravno ljubi svojega otroka, je odgovoril: »To je zato, ker ga ima za del same sebe!« Ali lahko rečemo podobno za Boga? Cerkevni očetje nimajo dvoma o tem. Učijo namreč, da osebo sestavljajo trije deli, telo, duša in Sveti Duh. Bog je torej prisoten v nas po Svetem Duhu. Torej pomeni, da živi v našem srcu? On je povsod in na različne načine. V našem srcu je prisoten v moči naše svobodne privolitve. Če ga ljubimo, ljubimo same sebe, našo lastno identiteto in rastemo v trdno osebnost. Bolj ko iščemo njegovo voljo, bolj je naše dejanje človeško in Božje hkrati. In če ljubimo svoje delo, ljubimo Boga, ker le-ta daje delu vrednost, ki mu pripada.

Ateisti nam pravijo, da Bog presmerja interes človeka proč od sveta, v katerem živi, da je Bog opij ljudstva. Takšen bog sicer obstaja in takega pišemo z malo. Takšen bog ni svetopisemski. Naš Bog je Stvarnik vidnega in nevidnega in človek je

bil ustvarjen, da sodeluje pri dejavnem vodenju in upravljanju stvarstva. V resnici tisti, ki Nanj pozabi, beži od sveta in si ustvarja svoj svet po meri ideologij, ki pa ga odtujujejo od pravega človeškega dostojanstva. Boga je potrebno slaviti. Kaj

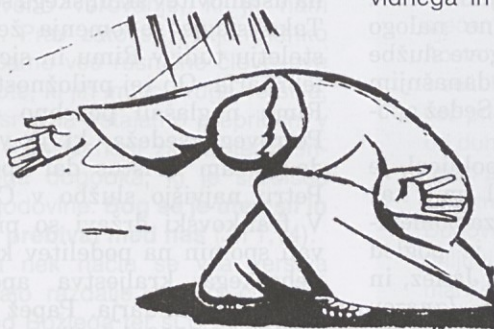
to pomeni? Matej nam lepo pove v evangeliju: »Vsakič, ko ste pomagali enemu od mojih najmanjših bratov, ste meni pomagali« (prim. 25,40). Lahko zaključimo, da ljubezen do Boga pripada intimno naši identiteti. Brez te ljubezni se naša osebnost ne more razvijati v sorazmerju z drugimi ljudmi in s svetom. Zato je ljubezen do Boga temeljna zapoved. Ko je hotel Jezus Petru dati posebno oblast, ga je vprašal, ali ga ljubi bolj kakor vsi ostali.

Iz tednika *Novi glas*

Ljubezen do Boga in nas samih

p. MIRKO PELICON

Človek ljubi najbolj tisto, kar ga zanima, torej tisto, kar ga najbolj privlači. Po navadi človeka privlačijo konkretne, vidne stvari, bolj kot nevidne. Evropejec je odpotoval v Los Angeles in se ni mogel načuditi lepoti mesta, ki je polno nebotičnikov, moderno mesto, prava arhitektonska mojstrovina. Tujec navadno primerja obiskano deželo s svojo rodno zemljo. Opazil je, kako se v Italiji za hišami dvigajo visoke katedrale, v Ameriki pa banke. Ali je mogoče reči, da je zato Italijanu bolj pri srcu Bog, kot pa je Američanu? Lepota in privlačnost vidnih stvari nas privlači, Bog pa je neviden. Ob nedeljah slišimo gorečega kristjana razmišljati: »Šel bi v cerkev, a je vreme danes tako lepo, da...« Tak katoličan ni izjema. Tudi fant pred televizijo, ki gleda nogometno tekmo, je ves prevzet pred ekranom, igra ga tako prevzame, kot je gorečega katoličana prevzelo vreme. Je lahko tak človek

kristjan? Učeni profesorji morale vse takšne primere med seboj razdelijo. Ljubezen do Boga imajo za vrednoto, ljubezen pa, ki se porodi v človekovi čustveni sferi, za globoko čustvo. Fant pred televizijo je potopljen v dogajanje. Ko bi mu kdo rekel: »Tvoja mama se slabo počuti, pokliči zdravnika!«, bi ji šel fant pomagat. Tako bi se čustvo navezanosti na nogomet umaknilo vrednoti, ki je v takojšnji pomoči rodni materi. Ko si na križišču, daš zmeraj prednost

Sedež apostola Petra

Petrovo prvenstvo

22. februar

Apostoli so sestavljali poseben zbor, ki ga Sveto pismo pogosto imenuje 'dvanajsteri'. Kristus je temu zboru kot celoti izročil vodstvo svoje Cerkve, oznanjevanje in širjenje božjega kraljestva, nalogo posvečevati ljudi. Med apostoli je dal posebno nalogo enemu – Petru. Te njegove službe se Cerkev spominja z današnjim praznikom, ki nosi ime Sedež apostola Petra.

Že tedaj, ko ga je poklical, je Jezus Petru spremenil ime, kar pomeni, da ga je izbral za pomembno poslanstvo. Uprl je pogled vanj, poroča evangelist Janez, in mu rekel: »Ti si Simon, Janezov sin. Imenoval se boš Kefa« (to pomeni Peter). V evangelijih je Peter 114-krat omenjen na prav poseben način. Utemeljitev za Petrovo prednost je njegova izpoved vere pri Cezareji Filipovi: »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« Jezus ga je najprej blagroval, potem pa mu je dejal: »Jaz pa ti povem: Ti si Peter (Skala) in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala. Dal ti bom ključne nebeškega kraljestva...« Oblast ključev je mnogo več kot nekakšna služba vratarja. Ključni kraljestva pomenijo oblast kra-

ljevega namestnika v odsotnosti vladarja. - Jezus je torej Petru obljubil, da bo po njegovem odhodu s tega sveta postal njegov namestnik. Dal mu je tudi oblast 'zavezovanja' in 'razvezovanja', ki pomeni: kar bo Peter - v skladu s Kristusovo voljo - ukazal ali prepovedal, to bo ukazano ali prepovedano tudi v nebesih. Po vstajenju je Kristus to učiteljsko in vodstveno oblast zavezovanja in razvezovanja izročil vsem apostolom. Drugi vatikanski koncil pravi, da je Kristus apostole postavil kot zbor ali trdno skupnost; na čelo tega zbora pa je dal iz njihove srede izbranega Petra. »Gospod je Cerkev postavil na apostole in sezidal na svetega Petra, njihovega prvaka, glavni vogelni kamen pa je sam Kristus Jezus.«

Vsak Petrov naslednik ali papež je najprej škof krajevne Cerkve v Rimu, potem je patriarh Zahoda, to se pravi latinskega dela Cerkve, končno pa mu pripada še tretja služba - nasledstvo apostola Petra in s tem od Gospoda postavljena služba prvenstva nad vso Cerkvijo. Že v 4. stoletju so marsikje slovesno obhajali spomin na ustanovitev škofijskega sedeža. Tako slavje se omenja že v 4. stoletju tudi v Rimu in sicer 22. februarja. Ob tej priložnosti so v Rimu naglašali posebno odliko Petrovega sedeža, ki je v tem, da je sam Kristus dal apostolu Petru najvišjo službo v Cerkvi. V frankovski državi so praznovali spomin na podelitev ključev nebeškega kraljestva apostolu Petru 18. januarja. Papež Pavel IV. je leta 1558 določil, naj se 18. januarja praznuje spomin na sedež svetega Petra v Rimu, 22. januarja pa spomin na Petrov sedež v Antiohiji. Po novem koledarju je ostal samo današnji praznik z imenom Sedež apostola Petra brez omembe kraja. Za verne ljudi je to dan molitve za papeža, vrhovnega pastirja božjega ljudstva.

Ob današnjem datumu je v koledarju tudi spomin svete MARJETE Kortonske, ki je živela v drugi polovici 13. stoletja. Imenujejo jo 'fran-

čiškanska Magdalena', ker je bila tej svetopisemski ženi podobna tako v lahkoživem in pregrešnem življenju, kakor tudi v resni in dosledni spokornosti, v kateri je vztrajala 29 let kot frančiškanska tretjerednica.

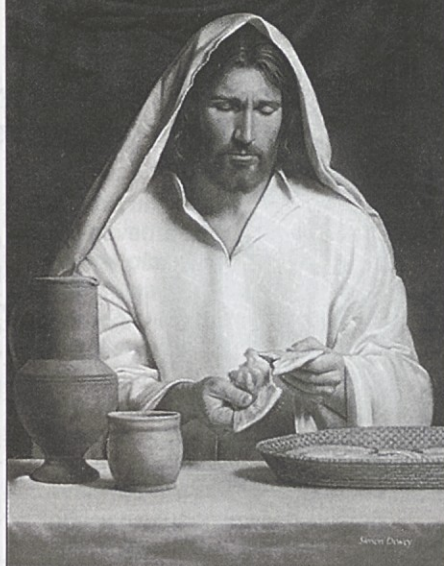
SILVESTER ČUK

SO MAR VSA VERSTVA ENAKA?

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Verski irenizem se v zadnjih časih naglo širi. Bog je eden - pravijo preprosti ljudje - zakaj naj bi se torej verstva med seboj razlikovala? In če se zaradi različnega zgodovinskega razvoja razlikujejo, zakaj ne bi vseh enako cenili? V tej težnji so pozitivni vidiki. Tudi katoliški ekumenizem skuša najti v vseh verovanjih tisto, kar se sklada z našo vero ter lahko ustvarja temelj dialoga in delni element cerkvene edinosti. Obenem pa je pravi ekumenizem v nasprotju z versko brezbriznostjo (indiferentizmom). Ceniti to, kar ima pri drugih vrednost, ne pomeni zanikati edinstvenosti lastne vere, ki je vsa osredotočena na osebo Jezusa Kristusa, Bogočloveka.

Mogoče bo primerno, če ob tej priložnosti omenim svojo lastno izkušnjo. Po predavanjih na teološki fakulteti v Rimu me je nekega dne presenetil nepričakovan obisk. Neke gospe srednjih let, azijskega videza, se mi je predstavila kot budistična menihinja, ki se je vračala iz Svice, kjer je študirala »religiozni pojav« na primerjalni način. Trenutno

je bila v Rimu in se je želela z mano pogovoriti o vprašanju krščanske mistike v primerjavi z budistično. Tema je bila seveda zanimiva tudi zame.

Začel sem pogovor in predstavil shemo vzpona na goro - Sinaj, Karmel ali katero koli goro - različne stopnje tega vzpenjanja, simbolično razložene v njihovem napredovanju vse do ljubeče ekstaze k Bogu. Bil sem presenečen, ko mi je so-govornica iz budističnega izročila predstavila zelo podobno shemo. Pojavilo se je torej vprašanje, če obstajajo še druge simbolične sheme. Ko sem predstavil Evagrijev nauk o tem, kako se osvoboditi delnih pojmov, da bi dojeli Boga kot čisto luč, se mi je menihinja z Vzhoda nasmehnila in rekla, da gre za prizadevanje, ki je dobro poznano v japonski duhovni literaturi. Nato je sama postavila temeljno vprašanje: »Kakšna je razlika med krščansko in budistično molitvijo?«

Dodal sem še svoje vprašanje: »Ko molite, kakšen namen imate, kaj želite doseči?« Odgovorila mi je: »Združitev z Bogom.« Nisem mogel drugega, kot da se strinjam ter potrdim, da sva istega mnenja. Nato sem postavil še eno, tokrat natančneje zastavljeno vprašanje: »Ali je v tem zemeljskem življenju kdo le dosegel to tako zaželeno polno združitev z Bogom?« Njen odgovor je bil zelo lep: »To je želja vseh ljudi, vendar v tem življenju ni še nikoli nihče dosegel popolne združitve z Bogom.« Tedaj pa sem ji rekel: »In vendar kristjani verjamemo, da sta se v osebi Jezusa Kristusa človek in Bog popolnoma združila, da je

prepad med njima premagan. Da bi ga mogli premagati tudi mi, molimo 'po' našem Gospodu Jezusu Kristusu (z njegovim posredovanjem). To je bistvena razlika med krščanstvom in drugimi verstvi.«

Budistična menihinja mi je obljubila, da bo o tem razmislila. O tem dejstvu bi moral razmišljati vsak. Krščanstvo ni zgolj neko verstvo, ki verjame v Boga in se skuša z njim združiti. Gre za razodetje Boga, ki je postal človek. Verujemo v Bogo-človeka in v vse posledice, ki jih to nosi s seboj: Bog je postal človek, da bi človek postal Božji. Gre za edinstveno verovanje, ki je nam lastno. Prav zato si kristjani lahko prilastimo vse resnične človekove vrednote, ki jih imajo druga verstva, istočasno pa ostajamo prepričani v svojo edinstvenost zaradi tega enkratnega dogodka, ki je središče vse zgodovine: **Bog se je utelesil in prišel prebivat med nas** (Jn 1,14).

Na nek način se vsa verstva zavedajo razdalje, ki loči človeški svet od Božjega ter si predstavljajo kakega posrednika, torej nekega človeka ali kako višje bitje, ki naj bi bilo vmes, med nami in nebom. Kristjani pa izpovedujemo enega samega srednika, Jezusa Kristusa (1 Tim 2,5), pa ne zato, ker bi bil »med Bogom in človekom«, marveč zato, ker pripada obema svetovoma, saj je obenem Bog in človek. Sv. Gregor Nacijanški se je spraševal, kako more vse, kar obstaja, biti skladno povezano, ko pa so različne ravni stvarnosti vendarle tako različne. Obstaja materija, snovni svet; obstaja pa tudi duh, duhovni svet. Končno

verjamemo v Božji svet, ki se dviga nad veselje (kozmos). In vendar je Stvarnik dosegel edinost na tako moder način: ustvaril je človeka, ki je snoven v telesu ter nesnoven v duši; tako je ustvaril most nad prvim prepadom: človek združuje snovni in nesnovni svet. Kristus pa je v svoji osebi kot Bogočlovek postavil še drugi most, ki združuje zemljo in nebo. On je torej - po besedah Maksima Spoznavalca - središče, v katerem se stikajo vsi žarki veselja. Iz knjige »Poznaš Kristusa?«

ŽIVITE SVOJO POKLICANOST Z VESELJEM

»Če mladi ljudje doživljajo duhovnike kot izolirane, žalostne in utrujene, si mislijo: Če bo moja prihodnost tudi takšna, je ne želim živeti na tak način.« O poklicanosti duhovnikov je govoril papež Benedikt XVI. na svojem dopustu na srečanju duhovnikov v dolina Aosta. V prihodnosti se bo v sekularizirani družbi še več pričakovalo in zahtevalo od duhovnikov. Potrebovali bodo potrpežljivost in moč za vztrajanje, je poudaril. Duhovniki so danes manj priljubljeni in se jim izkazuje manj spoštovanja kot prej. Benedikt XVI. poziva duhovnike, naj bodo kljub lastnim težavam in omejenostim »služabniki za prihodnost sveta«. Zahodni svet je »utrujen zaradi svoje lastne kulture«, je še pojasnil. Za katoliški kler je ta hip največji izziv prinesli svetu vero, kajti ta svet jo obupano išče. Duhovniki naj živijo svojo poklicanost z veseljem, da bi pritegnili mlade, poziva papež.

Greh

TUDI NA CESTI LAHKO MOLITE

MICHEL QUOIST – Prevedla METKA MIZERIT

So priložnosti, ko kristjan, ki se je zares predal Bogu, ne doživi le skušnjave, pade tudi v greh.

To je ponižujoč padec, za katerega je mislil, da je daleč proč. Tako globoka, tako trdna se mu je zdela ljubezen do Boga. V nevarnosti je, da postane malodušen.

Nikoli ni tako globoko občutil zla v vsej umazaniji.

Sedaj veliko bolj spozna božjo ljubezen.

Vse je milost. Ta spodrslijaj mu bo pomagal razumeti, da ne more zaupati sam sebi in mu bo pokazal mesto, kamor spada.

Ko dvomi v svojo moč, je potrebno, da se nauči popolne predanosti Bogu.

Da se pa ne bi zaradi izrednih razodetij prevzel, mi je bil dan v telo trn, satanov angel, ki me tepe, da se ne bi prevzel. Zato sem trikrat prosil Gospoda, da bi ga odstranil od mene, a mi je rekel: »Dovolj ti je moja milost. Moč se v težavah utrjuje.« ... Zakaj močan sem tedaj, ko sem slaboten (2 Kor 12, 7-9).

Povem vam: prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja (Lk 15, 7).

Gospod, padel sem.

Še enkrat.

Jaz ne morem več. Nikoli ne bom zmagal.

Sram me je in ne upam se te pogledati. Gospod, boril sem

se, vedel sem, da si pri meni, pazljivo nad mano.

Vendar skušnjava je zavela kot vihar, obrnil sem oči, zgrešil sem pot:

medtem si bil ti tih in ranjen, kakor zavrtnjeni ženin, ki vidi, da se njegova ljubezen oddaljuje na rokah tekmeča.

Potem je veter utihnil, naenkrat, kot se je dvignil.

Blesk je ugasnil, v trenutku, ko je pretrgal senco; ostal sem sam, osramočen, žalosten s svojim grehom na rokah.

Greh, ki sem ga izbral kot kupec svoj nakup;

greh, ki ga ne morem vrniti, ker je prodajalec odšel.

Greh brez vonja, neokusen;

greh, ki se mi gnusi, nepotreben predmet, ki bi ga

rad kjerkoli odvrget;

ta greh, ki sem ga hotel, pa ga nočem več.

Greh, ki sem ga sanjal,

pazljivo iskal,

vonjal,

božal toliko časa.

Ta greh, ki me je osvojil, ko sem se hladno oddaljil od tebe, Gospod.

Plazil sem se po trebuhu, stegoval roke, prste, obraz, srce.

Ta greh, ki sem ga osvojil in se je skušnjavec grabežljivo umaknil.

Sedaj sem njegov in me ima v ujetništvu, padel sem vanj, kot muha v pajčevino.

Moj je;

lepi se mi na kožo,

naselil se je v meni, pretaka se mi po žilah, zasedel je moje srce drsi povsod, kot noč, ki se vtihotapi v gozd in se neopazno polasti zadnjih kotičkov svetlobe.

Sedaj se ga ne morem odkrižati.

Tečem in mi sledi kot garjev pes, ki se ga hočeš znebiti.

Vztrajen vedno dohiti gospodarja in se srečen drgne ob njegove noge.

Mislim, da se mi ta greh pozna na obrazu.

Sram me je iti na cesto, hotel bi ubežati pogledom.

Bojim se, da bi se srečal s prijatelji;

Gospod, sram me je, da bi se srečal s tabo,

ker si me ti ljubil in jaz sem te pozabil.

Pozabil sem te, ker sem mislil nase,

ne morem misliti na dva gospoda obenem.

Treba je izbrati in jaz sem izbral.

Tvoj glas,

tvoj pogled,

tvoja ljubezen me danes ranijo.

Na meni so, težki,

še težji kot moj greh.

Oh, Gospod, ne glej me tako.

Gol sem

in umazan,

na tleh, uničen.

Nimam več moči,

ne upam ti obljubiti ničesar,

skrušen sem pred teboj.

Daj otrok, dvigni glavo.
 Ni tvoj ponos, ki te rani?
 Če bi me ljubil, bi bil zares
 žalosten, vendar bi zaupal.
 Ne veš, da je moja ljubezen
 brezmejna?
 Misliš, da sem te nehal ljubiti en
 sam trenutek?
 Sin, še vedno računaš sam s
 seboj?
 In vendar se ne moreš zanesti
 na nikogar, razen name.
 Ej, prosi odpuščanja
 in potem hitro vstani.
 Dobro premisli;
 ni najbolj nevarno pasti,
 ampak ostati na tleh in se plaziti
 po zemlji.

Noč je

Samo slepi zaupa
 svojemu vodiču in se
 popolnoma prepusti
 njegovim rokam, kot
 otrok. Zato, da očisti kristjanovo
 delovanje, še preveč človeško,
 je Gospod prisiljen, da ga
 pusti v temi. Ta bo moral svoje
 zaupanje izročiti le Bogu.
 Človek je zaupal organizaciji;
 sedaj ne ve, kaj bi storil. Verjel
 je besedi, sedaj ne more
 nikogar prepričati. Misli
 na pomembnost sestankov;
 doživlja polom, čeprav jih je
 pripravil do podrobnosti.
 Kjer je prej doživljal odmevne
 uspehe, danes žanje polomije.
 Kadar kristjan osramočen in na
 robu obupa išče Kristusa, da bi
 mu potožil, ta ostane neviden.
 V noči ostane kristjan sam.
 Preizkušnja je trda.
 Ne more se ji izogniti, v njej se
 mora okrečiti.
 Kakor zapornica ustavi tok
 vode, da jo zajezi in pomnoži
 njeno moč, tako hoče Bog
 kristjanu pomagati, da se
 dvigne iz povprečnosti, ga še
 bolj očisti in popelje v globino
 njegove vere.

**Ko je prišla šesta ura, se je
 stemnilo po vsej deželi do**

**devete ure.
 Ob deveti uri je Jezus
 na ves glas zaklical: »Eloí,
 Eloí, láma sabaktáni?«, kar
 pomeni: »Moj Bog, moj Bog,
 zakaj si me zapustil?« (Mr
 15,33-35)**

Gospod, noč je.
 Si ti tukaj, v moji noči?
 Tvoja luč je ugasnila in njen
 odsev na ljudeh in vseh stvareh
 je izginil.
 Vse se mi zdi sivo in mračno,
 kot narava, kadar megla zagrne
 sonce in pokrije zemljo.
 Zdi se mi, da hodim v
 klanec, vse me teži, čutim se
 nerodnega in počasnega.
 Ko se zbudim, me jutro tlači, ker
 mi skriva dan.
 Mudi se mi, da bi zginil in želim
 smrti kot pozabljenja.

Hotel bi odpotovati,
 ubežati,
 uiti;
 ne vem pred kom ubežati.
 Ubežati, pred kom?
 Pred tabo, Gospod; pred
 drugimi, pred samim seboj, ne
 vem pred kom.
 Vendar ubežati.

Hodim kakor pijanec;
 iz navade, ne da bi vedel zakaj.
 Vsak dan ponovim iste kretnje,
 pa že naprej vem, da so
 nepotrebne.
 Hodim, pa vem, da moji koraki
 ne vodijo nikamor.

Govorim, moje besede se mi
 zdijo strašno prazne, ker vem,
 da jih lahko slišijo le ušesa, ne
 duše, ker živijo previsoko in
 predaleč. Oddaljene.
 Misli se mi skrivajo, težko
 premišlujem.
 Besede mi večkrat uidejo,
 upirajo se mi, da bi mi služile.
 Jecljam, zmedem se, zardim.

Smešen sem.
 Sram me je, ker mislim, da so
 drugi na to pozorni.
 Gospod, bom znorel?
 Ti to hočeš?

Vse skupaj ne bi bilo tako hudo,
 če ne bi bil sam.
 Sam sem.
 Gospod, ti si me privlekel daleč;
 zaupno sem ti sledil, ker si bil ti
 ob meni.

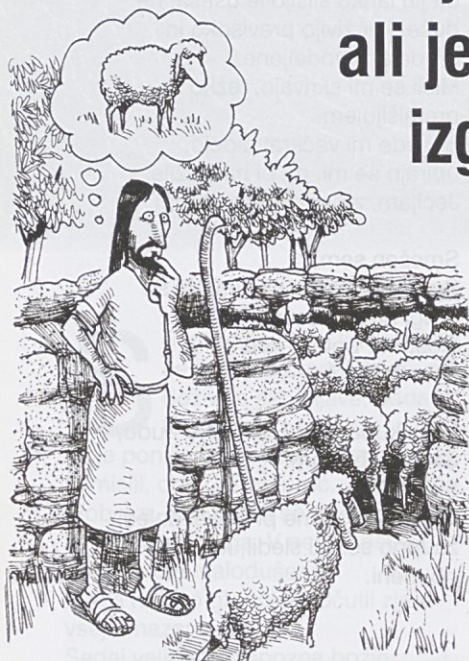
Vendar si ti sredi puščave, v trdi
 noči, kar naenkrat izginil.
 Kličem in mi ne odgovoriš,
 iščem te in te ne najdem.
 Vse sem zapustil in sedaj sem
 sam.
 Tvoja odsotnost je moja
 bolečina.

Gospod, noč je.
 Si tukaj v moji noči?
 Kje si?
 Si se me naveličal?
 Gospod, odgovori mi.
 Odgovori!

Noč je.

Predaleč sem se spustil...

Žal mi je, ali je sedaj vse izgubljeno?

Za Boga ni nikoli nihče preslab: ne more se odvrniti od nas in nas nehati ljubiti. »Ne bom te pozabil! Pometem tvoje prestopke kakor oblak in tvoje grehe kakor meglice. Vrne se k meni, ker te odkupim!« (Iz 44,21-22)

• Gospod nam v Svetem pismu neštetokrat izreka besede ljubezni in odpuščanja. Toda niso mu zadostovale samo besede, s katerimi nam je povedal, da nas ljubi kljub našim grehom, da nam želi dati življenje po smrti: sam je prišel, on - Gospod Bog! Jezus, Sin vse-mogočnega Očeta, je prišel med nas kot otrok v božični noči. In Jezus sam nam je pripovedoval priliko o izgubljenem sinu. Da bi nam do konca pokazal, kako je Bog usmiljen in kako odpušča, je izbral smrt: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« (Lk 23,34)

• Prvi, ki mu je Jezus odprl nebesa, je bil grešnik, razbojnik, ki ga od takrat imenujemo desni razbojnik. Prvi!

• Torej, če se sodiš sam, če si ne

moreš odpustiti, obišči Jezusa v duhovniku. V imenu Božjega Sina ima moč in dolžnost, da ti da odpuščanje. »Pred njim bomo pomirili svoje srce. Čeprav bi nas naše srce česa obsojalo, je vendar Bog večji od našega srca.« (1 Jn 3,19-20)

Pričevanje

Pred štirimi meseci sem naredila splav. Bilo je grozno. Vendar nisem vedela, na koga naj se obrnem. Bila sem sama, stara sedemnajst let in nisem vedela, kaj naj storim. Mama me je nagovarjala za splav. Življenje ni imelo zame nobenega smisla več.

Dva meseca pozneje je bil v mojem mestu misijon. V naš šolski katehetski center so prišli mladi in pričevali o svojem srečanju z Bogom. Navzoči so bili tudi duhovniki, ki so bili na voljo za spoved, če bi želeli, toda jaz si nisem upala. Vsa v solzah sem vstala, da bi odšla iz dvorane. V tem je pristopil k meni duhovnik in me nagovoril. Povedala sem mu, kaj se mi je zgodilo. Molila sva in predlagal mi je, naj prosim Boga za odpuščanje. Spovedala sem se in takoj sem se čutila osvobodeno in razbremenjeno.

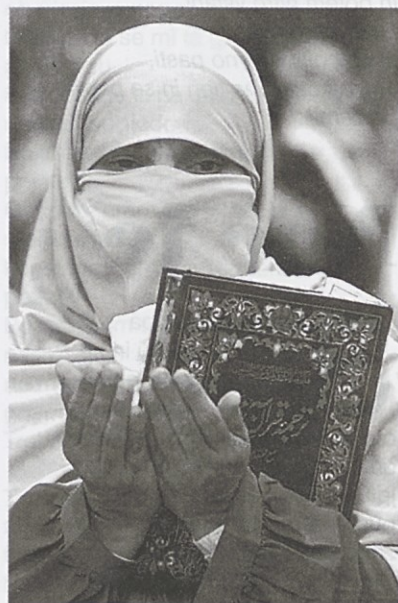
Vem, da je veliko mladih deklet v enakem položaju zaradi podobne ali drugačne krivde. Hotela bi jim reči, da ni nikoli prepozno prositi Gospoda za odpuščanje. Zaupajte mu svojo težavo in osvobodene boste.

Sedaj vem, da je moj otrok pri Bogu. Verujem, da mi je odpustil in da moli zame.

Nataša, Iz revije On živi

ISLAM IN MULTI- KULTURNA DRUŽBA

AMBROŽ KODELJA

Multikulturalnosti ne poznamo samo pri posvetnih zvrsteh kulture, ampak jo pojmujejo tudi kot zbliževanje med verstvi. Zanimiva je raziskava, ki so jo naredili novembra 2003 v Nemčiji. 47 % Nemcev je prepričanih, da verujejo kristjani in muslimani v istega Boga. Različni sta samo imeni. Prav tako je velika večina Nemcev prepričana, da sta islam in krščanstvo dve poti do istega (!) Boga, kot je zapisano v 2. suri v Koranu.

Po drugi strani pa imajo muslimani kristjane za nevernike, ker ne molijo istega Boga. To utemeljujejo z dejstvom, da je neurejeno moralno življenje pri mnogih kristjanih za muslimane zadosten razlog, da odklanjajo zahodno kulturo z njenimi vrednotami in tako tudi krščanstvo.

Ta ugotovitev ni nepomembna.

Dejstvo je, da pri marsikaterem Evropejcu so se krščanske vrednote skrčile na minimum in tako velikokrat pri marsikom, ki se ima za kristjana, skoraj ne moremo govoriti o krščanstvu ali krščanskih vrednotah. Po drugi strani pa predstavniki zahodnih vrednot vidijo v islamu nevarnost za demokracijo in človekove pravice. Ta dva pojma sta v islamu izenačena. Zastavlja se vprašanje: »Ali je konec multikulturne družbe?« Na to različno odgovarjajo in seveda tudi bodo!

Odločilno spoznanje ob vsem tem je tudi to: »Če so islamske pravice moškega večje od državljanskih pravic, zapisanih v ustavi neke države, potem doživi demokracija polom, ali kot pravimo smrtno toleranco.«

Ta smrtna toleranca je lepo vidna v muslimanski ureditvi, bodisi v družini, v odnosu med moškim in

žensko, kot tudi v odnosu do vsega, kar ni muslimansko. Pa naj bo to hrana, obleka, ureditev stanovanja, pa če želite tudi medsebojni odnosi v okolju, kjer živijo pomešani med drugoverci. Važno je poudariti, da se mož in žena v tem primeru lahko zelo dobro razumeta med seboj, ne moreta pa se glede svojega nastopanja oziroma pojavljanja v javnem življenju. - Primer so nam mnoge izpovedi o tako imenovanem 'kulturnem šoku', pri parih, ki so živeli kje v svetu in se vrnili v rodno, pristno muslimansko okolje. Preostalo jim je; ali ločitev ali vrnitev, ali pa popolno shizofreno življenje - za zidovi en način življenja, v javnosti pa drug način, ki je zaukazan.

Težko je za muslimana spoznanje, da današnji svet ni več svet Mohamedovih časov, zato bodo tudi muslimani morali krepko razmisliti

sami o sebi in o svojem razmerju do današnjega sveta.

Kristjan pa lahko verjame v uspešen dialog samo tedaj, ko je ta zaželen, pa naj gre za odnos s katerokoli vero. Kadar pa gre za dve različni kulturi in dva različna svetova, kot je to med nami in muslimani, mora biti stvaren in previden.

Kristjani skušamo razumeti bližnjega, ker ga ljubimo, spoštujemo in želimo njegovo dobro, saj s takimi dejanji posnemamo Boga! To vodilo bi nas moralo spremljati tudi v odnosu do muslimanov. Obenem pa bi se ne smeli sramovati naše identitete, iz katere izhajamo in so jo izoblikovali rodovi pred nami, oblikujemo pa jo tudi mi, če se ji ne izneverimo, kar pa je pri današnji družbi zelo lahko.

Iz tednika *Novi glas*

10 NAVODIL ZA EVANGELIZACIJO MED MUSLIMANI

Tudi slovenski kristjani se vse bolj srečujemo z drugače verujočimi, na primer z muslimani. Objavljamo nadvse koristen izvleček iz uspešnice »Islam in terorizem«, ki jo je napisal Mark A. Gabriel, nekdanji profesor na muslimanski univerzi Al-Azhar v Kairu, potem ko je sprejel krščanstvo.

1. Uporabljajte Božjo besedo. Muslimani spoštujejo svete knjige: Mojzesove zapovedi, psalme, evangelije in Koran. Naj govori Božja beseda sama zase. Evangeliji so najboljše izhodišče, še posebej Matejev in Lukov evangelij.

2. Neprenehoma molite. Sveti Duh pridobi človeka za Kristusa, ne človek. Išcite Njegovo vodstvo in Njegovo moč, ko oznanjate Besedo.

3. Bodite njihov pravi prijatelj. »Hej, kako ti gre?« ne zadošča. Povabite muslimana domov, preživite z njim nekaj časa in mu pomagajte pri njegovih težavah.

4. Postavljajte vprašanja, ki vodijo v razmišljanje. Pomagajte muslimanom, da sami razmišljajo o evangeliju. Tukaj je navedenih nekaj dobrih vprašanj: Si prepričan, da te bo Bog sprejel? Kaj te Koran uči o odpuščanju? Ti lahko pokažem, kaj o tem govori Sveto pismo? Takšna vprašanja kažejo, da vas v življenju zanimajo pomembne stvari.

5. Pazljivo poslušajte. Ko postavite vprašanje, je vljudno, da prisluhnete odgovoru ne glede na to, kako dolg je. Presenečeni boste, koliko se lahko naučite.

6. Odkrito govorite o svoji veri. Povejte, kaj verujete, jasno, brez opravičevanja in usmerite se na tiste odlomke v Svetem pismu, ki podkrepijo vaše mnenje. Na tak način preložite odgovornost za nauk tja, kamor spada – v Božjo besedo. Govorite o grehu in njegovih učinkih v našem življenju. Povejte, da je greh največji problem današnjega sveta. Povejte jim, da Jezus odpušča grehe.

7. Utemeljajte, ne da bi se pripravili. S prepirljivimi razgovori boste mogoče dobili kakšno točko, vendar boste izgubili prijatelje.

8. Nikoli ne govorite slabo o Mohamedu ali o Koranu. To je za muslimane tako nesprejemljivo kakor je za nas, če kdo brez spoštovanja govori o Kristusu ali o Svetem pismu.

9. Upoštevajte običaje in čutenja muslimanov. Pazite, da ne boste položili svoje svete knjige (Svetega pisma) na tla; ne govorite javno o spolnosti (muslimani ne govorijo o spolnosti, to velja za umazano); ne bodite preveč sproščeni v odnosu do drugega spola; ne odklonite gostoljubja; ne šalite se na račun praznovanj, zapovedi ali Boga; ne ponujajte svinjskega mesa ali alkohola. Ženske muslimani prej sprejemajo, če nosijo dolge hlače in dolgo obleko.

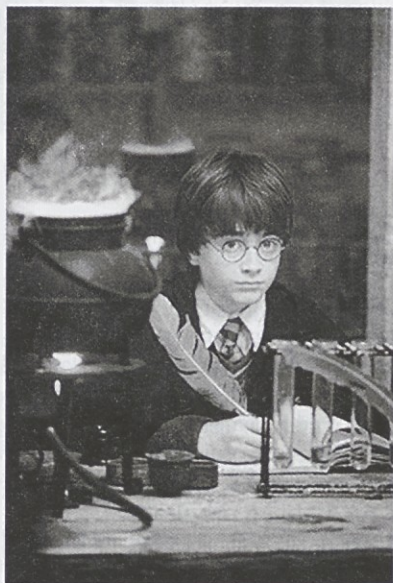
10. Ostanite vztrajni. Muslimani morajo razmisliti veliko stvari, ko se soočijo s Svetim pismom, ampak lahko se zanesete, da bo Božja beseda sčasoma začela delovati. Predvsem pa bodite ponižni, govorite ljubeče, in to vam bo odprlo vrata.

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Nekje sem bral, da je kardinal Ratzinger, ko še ni bil papež, izrazil svoje mnenje o znanih knjigah »Harry Potter« angleške pisateljice. In sicer da je njegovo mnenje precej negativno. Mi veste povedati kaj več o tem?

Februarja 2003 se je raznesla po svetovnem tisku neresnična novica, kot da je Vatikan in pozneje celo sam papež Janez Pavel II. odobril svetovno znan roman (novelo) »Harry Potter«. Zmota se je porodila, ker je nek duhovnik, član Papeškega sveta za kulturo, ne pa Vatikan kot tak, izrazil svoje pozitivno mnenje o teh knjigah.

Pozneje se je s tem v zvezi tudi odkrilo, da je kardinal Ratzinger (danes papež Benedikt XVI.) poslal pismo nemški sociologinji z imenom Kuby, v katerem se ji je zahvalil za njeno 'poučno' knjigo, ki mu jo je poslala v dar, v kateri opozarja na nevarnosti romana Harry Potter. Iz tega seveda

ne moremo sklepati, da papež obsoja ta roman pod naslovom Harry Potter, ker je Ratzinger pisal to pismo, predno je postal papež, ko je bil samo prefekt papeške »Kongregacije za vero«. Ratzingerjevo mnenje, izraženo v pismu pisateljici Kuby tudi ni kakšna uradna izjava prefekta »rimske Kongregacije za vero«, kar je tedaj kardinal Ratzinger bil. V tej njegovi izjavi lahko gledamo samo osebno mnenje nekega svetovno priznanega teologa in predvsem za vse dobro zavzetega duhovnika. Četudi torej kardinalovo pismo nemški sociologinji ni uradno mnenje Cerkve, ima pa vendar veliko vrednost zaradi njegove osebne avtoritete.

Kuby v svoji knjigi »Harry Potter – dober ali slab« trdi, da knjige Harry Potter »kvarijo mlada srca, ker da otežkočajo jasno razločevanje med dobrim in slabim, zato da tudi škodijo njihovemu odnosu do Boga, ko se ta odnos v otroški dobi šele razvija«. In da je v Harry Potter-ju »svet človeških bitij črno predstavljan, medtem ko je svet čarovnic in čarovnikov proslavljan, kot da bi slabo bilo dobro«.

Kardinal Ratzinger je gospej Kuby, ki mu je poslala svojo knjigo, odgovoril med drugim: »Dobro je, da poučite ljudi o Harry Potter-ju, kajti gre za subtilna zapeljevanja, ki delujejo, ne da bi se ljudje tega zavedali in zato globoko sprevrčajo krščansko gledanje v duši, še predno bi to moglo v njej primerno dorasti.« Kardinal Ratzinger tudi opogumlja gospo Kuby, naj pošlje svojo knjigo tudi duhovniku Petru Fleadwood-u, čigar pozitivni komentarji v tisku so povzročili zmedo v svetu.

Upam, da sem vsaj v minimalni meri odgovoril na vaše vprašanje.

2 - Zadnja leta se vedno bolj pogosto omenja religiozno gibanje umbanda. Na videz gre za neko primitivno in skrivnostno gibanje, ki je menda v Argentino prišlo iz Brazilije. Mi lahko kaj več poveste o njem?

Umbanda je afro-brazilsko verska skupina, ki je bilo ustanovljena leta 1930 blizu Rio de Janeiro v Brazilu. Beseda umbanda pomeni čarovnike ali pa bolj splošno voditelje verskih obredov. Pričelo se je to versko gibanje s prihodom afriških sužnjev v Brazil. Je to neke vrste zmes afriških poganskih obredov z nekaterimi indijanskimi in celo krščanskimi prvini. Ima pa tudi nekaj spiritističnih primesi, ki jih je v umbando zanesel njen ustanovitelj kapitan José Pessoa, ki je že prej pripadal spiritističnemu gibanju.

Kaj verujejo umbandisti?

Priznavajo nekega najvišjega Boga hkrati s celo vrsto nižjih božanstev, ki jih imenujejo 'orixas'. Gre za stara afriška božanstva ali pa tudi samo za pobožene sile narave, kot so npr. blisk, grom, voda in podobno. Boga vojske imenujejo Ogum, kateremu pa dajejo tudi krščansko ime sv. Jurija. Podobno je boginja vode Iemanja, s krščanskim imenom Devica Marija.

Verujejo, da ta razna božanstva med religioznimi obredi nekako 'posedejo' prisotne. Seveda v resnici ne gre za nobeno posedenje, temveč za posebne tehnike, ki pri prisotnih povročijo začasno zgubo zavesti njihove identitete. Verujejo v reinkarnacijo in v zakon 'karme', po kateri je treba že na tem svetu zadostiti za slaba dejanja, ki jih je kdo zagrešil. Ker pa je vsaka umbandska skupina popolnoma neodvisna od drugih, je razumljivo, da je med njimi veliko razlik ne le glede njihovih obredov, ampak tudi glede tega, kaj vsaka skupina veruje.

Nove pripadnike pridobivajo

zlasti na dva načina. Z osebnimi stiki in s uporabo množičnih komunikacijskih sredstev. Najprej z osebnim stikom. Ko zvedo, da ima kdo kakšno resno težavo, ga povabijo na svoja obredna srečanja, kjer ga skušajo prepričati, da ga bodo postopoma rešili njegovih težav.

Ne bi bilo treba posebej omenjati, da je umbanda neko poganško verstvo, da je torej ne moremo prištevati h kakšni krščanski sekti, čeprav med svojimi božanstvi omenja tudi Kristusa, ki ga pa seveda ne priznavajo ne za Božjega Sina in ne za Odrašenika sveta. A prav zaradi teh nekaj krščanskih prvin, ki jih umbanda vsebuje, lahko pridobijo zase tudi kakšnega manj poučenega kristjana.

3 - Zakaj sta pogosto pri jaslicah navzoča vol in osel, ko pa o tem evangeliji ničesar ne poročajo?

To prihaja iz tako imenovanih 'apokrifnih' evangelijev, to je spisov, ki opisujejo nekatere poteze iz Kristusovega življenja, ki jih v uradnih evangelijih ni. Teh apokrifnih evangelijev je kar lepo število. Apokrifni se imenujejo zato, ker jih Cerkev nikoli ni priznala za od Boga navdihnjene. S tem ni rečeno, da je vse v njih izmišljeno ali napačno. V mnogih rečeh se

strinjajo s tem, kar je napisano v 4 avtentičnih evangelijih, ki so jih napisali Matej, Marko, Luka in Janez. V onih evangelijih je mnogo legendarnega, torej ne zgodovinskega, ampak pridejanega od ljudske domišljije in dobronamerne pobožnosti. En primer tega je prav omemba vola in osla v betlehemske hlevu. Odkar se postavljajo jaslice, pogostoma najdemo v njih ti dve živali. Zakaj ravno ti dve živali, ni jasno. Naj navedem še drug primer te legendarne foklore: modri, ki so se prišli priklonit Jezusu v Betlehem, naj bi po legendi imeli naslednja tri imena: Gašper, Miha in Boltežar. Pa še to: naj ne bi bili samo Modri, ampak pravi kralji, zato se jih navadno predstavlja oblečene v kraljevska oblačila in s kronami na glavi. Nič tega ni povedanega v nobenem evangeliju. Kako da potem Cerkev nič ne podvzame, da bi to uradno pojasnila? Menim da zato, ker tem folklornim okraskom ne pripisuje nobene posebne važnosti in ker ve, da je to sad resnične ljudske pobožnosti, seveda brez vsake zgodovinske podlage in predpostavlja, da tem okoliščinam tudi preprosto ljudstvo ne daje nobene posebne važnosti.

Cerkev le uči, da so 4 evangeliji, ki so vključeni v Novo zavezo, edini uradno priznani evangeliji, s čimer posredno pove, da vsi drugi, ki se tudi predstavljajo kot evangeliji, ne zaslužijo naše vere.

Misijonar Lovro Tomažin nam je pisal

8. decembra 2005

Dragi mi, pristrčno pozdravljeni!

Na današnji lepi praznik Brezmadezne sem pred 42 leti prejel mašniško posvečenje. To je bilo 8. decembra 1963 v Adrogué, v Argentini. Zato sem današnju sv. mašo daroval v zahvalo Bogu za duhovništvo, ki je poseben dar božji in za vse milosti, ki smo jih prejeli vsi, ki z menoj sodelujete na ta ali oni način. Poleg zahvale sem pa sv. mašo daroval za vas vse, ki z menoj sodelujete pri mojem duhovniškem delu. Ogromno in dragocenega dela smo naredili, ki je zapisano v knjigah našega življenja. V nebesih bomo lahko brali in Gospoda slavili in se mu zahvaljevali.

15. decembra 2005

»Novomašnik bod pozdravljen, od Boga si nam poslan!« ste mi na današnji dan pred 42 leti zapeli. Tisto leto je bila na ta dan tretja adventna nedelja, ki se imenuje »Gaudete, radujte se, Gospod je blizu!« Res smo se radovali in veselili v Gospodu, ki nam je bil tako blizu in sem takrat še v latinščini zapel: »Gloria in excelsis Deo!«

Današnja sv. maša je bila številka 17610, to se pravi, da sem povprečno na leto maševal 420-krat. Kolikokrat pa sem delil druge zakramente, pridigal, verouk učil, vodil sestanke, duhovne vaje, rekolleksije, pogrebe, duhovno vodstvo, in še kaj, to pa samo Bog ve. Poleg tega smo zgradili nekaj cerkvic, hišic in še kaj, kar je bilo najbolj potrebno za misijonsko,

pastoralno delo. Božjo dobroto, ljubezen in usmiljenje bomo slavili vekomaj. Tudi današnje sv. mašo sem daroval v zahvalo za vse sv. maše in milosti, ki smo jih prejeli ter za vse žive in pokojne sodelavce, ki ste me podpirali in sodelovali pri mojem mašniškem delovanju. To je kratek pogled nazaj, sedaj pa moramo gledati naprej na leta in dela, ki nam jih bo Gospodar našega življenja še milostno naklonil.

Končno vam iz srca voščim lepo doživete božične praznike, obilico Jezusovega miru, sreče in ljubezni in to naj vam naklanja tudi v Novem letu 2006. Tudi v bodoče računam na vaše sodelovanje in pomoč in se vam že vnaprej zahvaljujem.

17. decembra 2005

“Tudi pri nas smo v adventu s pripravami na božične praznike. Dela je veliko, a še daleč se ne da vse narediti, kar je potrebno. Večina od 27 postojank je imelo, oz. bo imelo le eno mašo v adventu. Večina od njih pa ne bodo imele božične maše, ker jih je preveč, duhovnika pa sva samo dva. Na postojankah, kamor grem sam, imamo kratko rekolekcijo, spokorno bogoslužje, spoved in sv. mašo. To traja pol dneva; na prvi postojanki dopoldne, na drugi pa popoldne. Dan pred božičem bom imel božično sv. mašo na dveh postojankah in na božič sam pa še na dveh. Na drugih postojankah, ki so meni zaupane, pa bom imel božično sv. mašo po božiču, glavno je, da bo Jezus Zveličar rojen v srcih in družinah

naših vernih. Na žalost bo pri nekaterih, če ne pri mnogih, »rojen tam na slamci, v revni štalci«. Lahko rečem z Jezusom: »Ljudstvo se mi smili.« Pomagajte nam s svojimi molitvami in s spominom pri sv. mašah.

Vaš v presvetem Srcu Jezusovem
Lovro Tomažin, D.J.

PRIZNANJE DR. MILANU KOMARJU

Ob dnevu Univerze v Ljubljani je rektorica dr. Andreja Kocijančič v petek, 2. decembra 2005, podelila več častnih nazivov; na predlog Teološke fakultete tudi naziv častni senator filozofu dr. Milanu Komarju.

Prof. dr. Milan Komar, argentinski rojak, doktor prava, ki pa jo je po lastnih besedah »iz prava mahnil kar naravnost v filozofijo«, je bil v širši slovenski javnosti kljub velikemu ugledu v tujini bolj ali manj neznan. Stvari so se začele spreminjati ob koncu 90-ih let prejšnjega stoletja, ko je v zbirki *Klaritas* Študentske založbe izšla njegova knjiga *Pot iz mrtvila*, ki so ji sledile še tri knjige, ena prav tako pri *Klaritas* (*Red in misterij*, 2002) ter dve knjigi pri založbi *Družina* v zbirki *Sidro* (*Razmišljanja ob razgovorih*, 2000, in *Iz dolge vigiliije*, 2002). Slednji je uredil dr. Matija Ogrin, ki je v Komarjevem imenu tudi sprejel plaketo z imenovanjem za častnega senatorja, s katero se dr. Komar simbolno vrača tja, kjer je začel akademsko pot, na ljubljansko univerzo.

Njegovo življenjsko pot je v govoru predstavil dekan Teološke fa-

kultete dr. Bogdan Kolar in ob tem nanizal nekatere postaje danes 84-letnega filozofa. Po klasični gimnaziji se je vpisal na pravno fakulteto, že v študentskih letih pa se je močno zanimal za filozofijo. Študij je končal leta 1943 na filozofski fakulteti salezijanske univerze v Torinu z doktoratom *Pravična vojna pri Vitoriji in Suárezu*.

Po drugi svetovni vojni se je Komar znašel v reki beguncev, ki je morala zapustiti domovino in si

ustvariti dom v tujini. Tako je prišel v Argentino, kjer se je najprej preživljal z ročnim delom in nadaljeval študij filozofije in pedagogike. Postopoma je začel na raznih visokošolskih ustanovah poučevati humanistične predmete, zlasti klasične jezike in filozofsko antropologijo. Leta 1963 je postal redni profesor za novoveško filozofijo in leta 1971 za filozofsko etiko na novo ustanovljeni Argentinski katoliški univerzi v Buenos Airesu. Tam je učil do upokojitve leta 1998, s svojimi predavanji pa je bil tudi reden gost na mnogih drugih visokošolskih ustanovah. V raziskovalnem delu se je Komar posvečal predvsem misli Tomaža Akvinskega in dosegel svojevrstno rehabilitacijo njegova realizma, kar je odmevalo tudi v mednarodni strokovni javnosti.

Po besedah dekana Kolarja najodmevnejše poglavje v Komarjevem delu zavzemajo njegovi tedenski filozofski tečaji. Več kot štirideset let je z njimi privabljal široke kroge poslušalcev in jih po sokratsko usposabljal za družbeno-kritično in filozofsko dosledno mišljenje. Teh tečajev Komar ni namenjal le špansko govorečim poslušalcem, ampak je z njimi prihajal tudi v številno skupnost Slovencev v Argentini in tako pomembno prispeval k njihovem kulturnemu življenju.

Iz Družine

ZDOMSKI DUHOVNIK

FRANCE PAPEŽ

I.

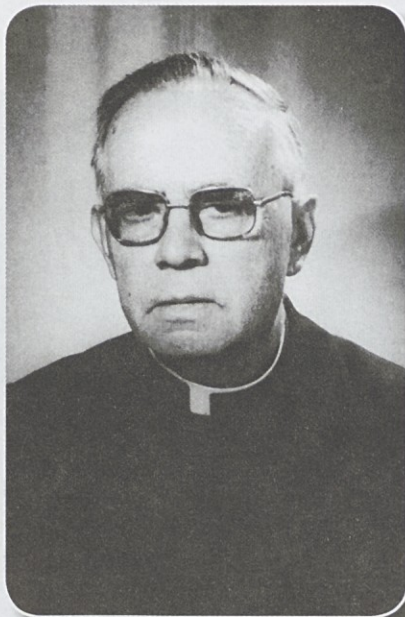
Ko smo se po sili usode
napotili v svet,
po vojni,
v letu petinštridesetem,
spomladi -
begunci, oropani domovine,
misleč, da gremo v tujino
(za krajši čas)
je bilo v resnici tako,
da je šlo nekaj domovine z nami,
nekaj njenih zakladov
in njenih moči,
v spremljavi, ki je takrat nismo
videli.
In del te spremljave je bil tudi on.
Takrat se nismo zavedali,
a je bilo dejansko tako (zdaj
vidimo),
da je bil zdomski duhovnik del
starih vrednot, prihranjenih za
nas.
Videli smo ga, ko nas je spremljal,
a se nam je zdelo to povsem
naravno;
nihče ni mislil, da je bila njegova
prisotnost
globlje domovinsko in božje
pogojena.
Da, čas je bil tak -
nas je oropal in obogatil.

II.

Več kot mesec dni na oceanu,
sredi atlantskih valovnih
brezmejnosti...
Mislili smo na oddaljujoče se
domove
in na bližajoče se nove dežele.
Kako bomo začeli?
Skrbelo nas je - kakšen je tam čas
in kraj?
On pa je vso pot gledal proti nebu
in zaupal.
To je bila njegova molitev:
ne prazen zven glasu v puščavi,
ampak zavestno delo duha,
ne molitev besed,
ampak opravilo duhovski časti.
- In pred nami se je Atlantik razširil
proti Južnemu križu in Trem
Marijam.
Prepuščali smo se vetrovom
in prišli prav do tja,
kjer so v kamen vklesana bistva
indijanskega neba.

III.

V taborišču smo ga spoznali
- enega in mnoge -

in v novem svetu smo se dobili spet
vsi,
objeli se in postali zdomski ljudje.
In naj je bilo življenje še trpkejšo, še
bolj ameriško,
naj je sonce pripekalo, v vetru in
mrazu
sredi pampskih ravnin -
on je bil z nami.
V njegovih besedah in delih
- v svetem mašnem opraviu -
smo lahko vedno zaslišali vdeleno in
vtkano misel:
»Naša Slovenija...«
Mislil je na obe - ono v suženjstvu
in to v svobodi, Slovenijo naše
skupnosti.
Nato pa druga, preprosto izražena
misel za vso prihodnost:
»Bog je en velik gospod...!«

IV.

Desetletja je zorela slovenska
skupnost
v atlantskem ameriškem svetu.
Pampska obzorja so nam postala
domača,
pognale so slovenske rože po vrtovih
in sonce teh krajev se je vidno
povečalo.
On je zgradil kamnito cerkev na čast
Devici
in zdomskemu Bogu.
Okrog cerkev so poti in trg,
kjer se po maši zbiramo

in govorimo o žitu in letini - kot
nekoč doma.
In zato so se ti kraji zdomstva začeli
premikati,
niso bili več na robu sveta,
vedno bolj so postajali slovenski
prostor,
posvečen
v ameriških zemljah.

V.

Pol stoletja našega časa,
pol stoletja dni in mesecev,
praznikov in nedelj - dela in
počitka...
Spomin se vrača v neko nedeljo v
družbi otrok,
živó iskrecih se sredi domače
planjave.
Slovenski otroci ob Srebrni reki -
on je napravil križ nad vsako
glavico,
uporabljal besede angelov
in molil po Trubarjevo in
Slomškovo,
z naglasom naših ljudi.
O, tisti dnevi in meseci našega
časa,
nedelje v prazničnem razpoloženju!
Argentinsko nebo, večno
skrivnostno
in južno božansko, se je čudilo -
ni moglo verjeti svojim očem.

VI.

Ljubezen premaga vse
in doseže, da pride duh
celo v ta spodnji svet
in celo v zadnji kotic slovenskih
vasi -
v hiše, zgrajene na tej strani
oceana.
Čeprav oddaljena, ko da bi bila
izgubljena,
nepopolno poznana
in še vedno premalo upoštevana
ima ta Slovenija svoj blagoslov.
Vemo, da se je zgodil čudež
in nekdo je bil za vsem tem -
nekdo je moral biti.
Razume se, da naš človek,
pa tudi naš duhovnik,
ki se je potem,
ko je vse uredil,
odpravil na pot,
na zadnji Jug,
na skrajno patagonsko obzorje,
prav do tja,
kjer drhti sonce pred Bogom.

Intervju o pozitivni strani tragične zgodovine

BERNARD NEŽMAH

John Corsellis, angleški humanitarni delavec, je med letoma 1945 in 1947 v službi britanskega štaba skrbel za slovenska begunska taborišča v južni Avstriji.

Upokojeni pravnik danes živi v univerzitetnem mestecu Cambridge in pripravlja knjigo o življenju Slovencev v begunskih taboriščih v Vetrinju, Spittalu, Lienzu. Poiskali smo ga, da bi dobili čim bolj objektivno sliko pričevalca travmatične in tako rekoč neznane slovenske zgodovine množičnega eksodusa, ko je skoraj 20 tisoč domobrancev in

civilistov maja 1945 zapustilo domovino iz strahu pred komunizmom. Domobranci so v večini tragično končali v Kočevskem rogu, civilisti pa so nekaj let živeli življenje beguncev, ki je po Corsellisovih dolgoletnih izkušnjah edinstven primer v sodobni zgodovini begunstva.

Namesto da bi životarili in potem v obupu privolili v vrnitev v Jugoslavijo, so si postavili šole, zgradili tovarnice, ustanovili krojaške delavnice, odprli klinike, izdajali časopise, skratka, organizirali so se v sodobno skupnost.

Kdaj ste prišli v Vetrinje?

Na avstrijsko Koroško sem prišel v drugi polovici maja 1945 kot eden prvih članov skupine Friends Ambulance Unit (kvekerski mirovniški prostovoljci) in v Celovcu sem takoj izvedel, da obstaja taborišče slovenskih beguncev. Ker sem že poprej delal v begunskih taboriščih v Egiptu in Italiji, ker sem znal italijansko in nekaj srbohrvaško, so v britanskem štabu

John Corsellis

menili, da sem pravi za delo z Jugoslovani.

Kakšno nalogo ste imeli v taborišču?

Da olajšam življenje beguncem, da jih naučim potrebnih veščin. Moje prvo delo je bilo, da sem s skupino slovenskih taboriščnikov uredil sanitarne razmere, skopali smo latrine, da smo preprečili epidemije.

Kaj je bila prva slika, ki ste jo videli, ko ste prišli v taborišče?

Tabor je bil dobesedno pod milim nebom, ljudje so spali zunaj, vreme je bilo nestabilno. Bilo je očitno, da potrebujejo vsaj strehe, ki bi jih varovale. Med begunci je bilo dovolj gozdarjev, da so posekali nekaj dreves, olupili lubje in postavili lesena zaklonišča, ki niso prepuščala vode.

Koliko beguncev je bilo?

Okoli šest tisoč, z njimi pa veliko konj. V taborišču so bili pomešani, bivali so skupaj s svojimi konji. To ni bilo najbolj idealno s higienskega vidika. Ena

mojih prvih nalog je bila prepričati begunce, naj se ločijo od konj, naj konje prestavijo v poseben del zunaj tabora. Stvar, ki se mi je vtisnila v spomin, je, da je bil hlev za konje narejen celo bolje kot bivališča za ljudi. To je seveda povsem naravno za kmete, saj je konj življenjskega pomena za preživetje družine. Če konj umre, si izgubljen. Spomnim se beguncev in njihovih konj, krav, psov in drugih živali nisem videl. Konji so bili srednje transportno sredstvo, ki jim je pomagalo zbežati in prinesiti del imetja.

Kaj so ljudje jemali s seboj na pot?

Vedeti morate, da je večina prišla peš, da torej ni mogla s seboj prinesiti česa večjega. S seboj so imeli dokumente in nekaj obleke. Posebej izstopajoče so bile obleke: v nedeljo so se begunci pojavili v nedeljskih oblekah, v bolj slovesnih hlačah, z zloščenimi čevlji. To je bil prekleman čudež: sredi taborišča bede!

Ste v taboru naleteli na anarhijo?

Pred Ljubeljem
Spodaj: Dva posnetka iz
Vetrinjskega polja.
Foto: Janko Tavčar

Nasprotno, delovala je učinkovita samoorganiziranost. Major Barre, ki je vodil taborišče, je imel izkušnje iz taborišč v Italiji, kjer je ugotovil, da je posredno vodenje prek notranje avtonomije veliko bolj učinkovito. Dobro je sodeloval s slovenskimi sogovorniki, od kate-

rih so bili nekateri nekoč župani in državni uradniki. Kremžar na primer je bil predsednik neodvisne slovenske vlade, ki je delovala vsega nekaj dni na začetku maja. Za notranjega vodjo taborišča je bil izbran dr. Valentin Meršol, eden vodilnih zdravnikov

v osrednji ljubljanski bolnišnici, ki je tekoče govoril angleško.

Kakšen je bil socialni izvor beguncev?

Večina je bila skromnih kmečkih ljudi, številni so bili rokodelci najrazličnejših poklicev, proporcionalno veliko pa je bilo intelektualcev, univerzitetnih profesorjev, učiteljev, duhovnikov.

Je bil z njimi škof Rožman?

Njega se ne spominjam, da bi tam živel, je pa obiskoval taborišče v Peggetzu pri Lienzu.

So Britanci vojaško varovali slovensko taborišče?

So, v ta del Koroške so sočasno z Britanci prišli tudi jugoslovanski partizani, ki so zahtevali oblast nad tem območjem, vendar Britanci tega niso sprejeli. Zaradi napetosti - begunci so vendar pribežali pred partizani - so taborišču zagotovili varnost z vojaško prisotnostjo. Begunci so bili seveda zelo prestrašeni, ko so gledali zunaj taborišča dobro oborožene partizane. Spominjam se vojaškega poročila o tem, da je nekaj partizanov vdrlo v taborišče in ga preiskovalo. Potem so prosili majorja Barryja, ali lahko ustanovijo civilno policijo. »Lahko,« je rekel, »samo jaz vas ne bom oborožil.« Tako je nastala civilna policija, ki je bila kdaj oborožena z lesenimi palicami.

Kaj ste sploh vedeli o slovenskih beguncih, ko ste prišli v taborišče: so bili za vas žrtve partizanov ali nemški kolaborantje?

Vedel sem, da so domobranci branili svoje domove, da je v Jugoslaviji tekla državljanska vojna sočasno z vojno zoper nemške sile. Od kdaj sem to vedel? Tega me še nikoli niso spraševali? Točno bi težko rekel, vsekakor pa že med samo vojno.

Ali ste slišali, da so domobranci prisegli zvestobo Hitlerju?

To je bilo narobe, ampak bil je

Škofjeloški domobranci na Vetrinjskem polju. Foto: Janko Tavčar

čas vojne, v kateri se dogajajo tudi napake.

V njih niste videli kolaborantov z nacisti?

V vojnah nastajajo različne oblike kolaboracije, bolj natančno bi bilo govoriti o skali kolaboriranja. Na eni strani domobranci in Nemci, toda tudi partizani so v nekaterih situacijah sodelovali z italijanskim in nemškim okupacijskim režimom. Ko je ogrožena tvoja eksistenca, ko gre za interes preživetja, si blizu vsaj minimalni kolaboraciji, toda po vojni se rado pozabi na lastno kolaboriranje. V času državljanske vojne v Jugoslaviji sta obe strani do neke mere kolaborirali z Nemci in Italijani. Domobranci bolj, toda celo britanski premier Churchill je prebivalcem okupiranih Kanalskih otokov svetoval kolaboracijo z nemškimi okupatorji. To je bilo v smislu izogniti se nepotrebnim žrtvam. Kolaboracija je veliko preveč kompleksna situacija, da bi jo ocenjevali iz črno-bele perspektive.

Kakšne odgovore ste dobivali, ko ste begunce spraševali, zakaj so zbežali?

Bilo je samoumevno, da so morali imeti zelo močne razloge za beg. Prve dni smo jim človeško pomagali, nismo jih spraševali o motivih, zakaj so tu. Vedeli smo dovolj o komunizmu, da smo razumeli, da ljudje v njem ne vidijo ravno sreče.

Kaj ste počeli potem?

Moj angažma so bile šole, pri-

šli so osnovnošolski učitelji, ki so otroke organizirali v šole, da bi jim pomagal oskrbeti se z materialnimi potrebščinami za učilnice. S seboj so imeli nekaj knjig, vendar so mnogi na začetku na novo napisali šolske učbenike po spominu, nekaj knjig so si sposodili pri katoliških institucijah med slovensko manjšino na celovškem območju.

Kdo je prehranjeval begunce?

Nekaj hrane so prinesli s seboj, dobivali so našo pomoč, a te je bilo malo, tako da so bili na začetku precej lačni. Zato so poslali več konjev k mesarjem in začeli jesti konjsko meso. Del mojih nalog je bil, da sem poskušal hrano, in tako sem prvič jedel konjsko juho; moram priznati, da nisem ravno užival. Kasneje so začeli obdelovati travnike in saditi zelenjavo.

Kako sta vrnitev domobrancev in poboj teh ljudi vplivala na razpoloženje v taborišču?

Moj posrednik v komunikaciji z večino beguncev je bil študent medicine Jože Jančar, ki je kasneje postal slaven psihiater v Veliki Britaniji. Pogovarjala sva se italijansko in enkrat me je vprašal, zakaj jih nisem posvaril, da bodo Britanci vrnili domobrance v Slovenijo. Rekel sem mu, da nisem vedel za to. Ni mi mogel popolnoma verjeti. Tudi drugi so bili nezaupljivi, spomnim se, da sem v prvih nekaj dneh vzpostavil zelo topel in prijateljski odnos z njimi, nenadoma pa je med nas padla

zavesa, nekaj sovražnega je prišlo med nas. Nisem razumel, kaj se je zgodilo. Vojaško taborišče je bilo poleg našega, jaz pa sem spal v Celovcu in se vozil v civilno taborišče z džipom, tako da nisem opazil, kaj se dogaja. Še mesece kasneje, ko so taborišče preselili v Lienz, sem doživljal, da so bili Slovenci zelo nezaupljivi do mene, ker sem bil britanski častnik.

Popolnoma razumljivo. Ali bi bila lahko paranoja razlog, da je toliko tisoč ljudi zbežalo iz Slovenije?

Ja, to je bilo vprašanje, ki smo si ga postavljali, še zlasti po prvih nekaj mesecih. Ko je UNRRA, agencija Združenih narodov, prevzela taborišče od britanske administracije, je poskušala rešiti begunsko vprašanje. Enostaven način bi bil spodbujati begunce, da se vrnejo na domove. Brez dvoma smo se spraševali: ali so vsi ti ljudje res morali zapustiti domove? Ali niso samo sledili tem, ki so bili politično vpleteni in jih je zajela splošna panika? V taborišču so se dejansko izvajale akcije, ki so spodbujale repatriacijo. Peščica se jih je potem res vrnila. Avstralski vodja UNRRE je obiskal Slovenijo in s seboj vzel seznam imen in naslovov teh, ki so se vrnili, da bi preostalim družinskim članom lahko potrdil, da je vrnitev zanje varna. Ko se je vrnil v taborišče, je moral priznati, da se mu ni uspelo srečati s temi, ki so šli nazaj v Slovenijo. Nekateri so po skrivnih kanalih iz Slovenije prejeli pisma, v katerih so jih svojci opozarjali, da je vrnitev prenevarna. Bili pa so tudi primeri, ko so vrnjeni sporočili, da jih je čakala kmetija, in so vabili sorodnike, naj jim sledijo. Vsekakor je bilo dejstvo, da so begunci v taborišču pogrešali svoje domove in so razmišljali o vrnitvi, a ta je ostajala zanje večni problem. Ko so leta minevala, ne da bi se pokazalo upanje, je večina obupala, da se bo kdaj vrnila.

Je bila selitev taborišča iz Vetrinja, ki je blizu meje z Jugoslavijo, v bolj oddaljeni Lienz, poskus pomiritve beguncev, da jim ne grozi pri-

silna vrnitev?

Po mojem vedenju ne, britanske oblasti so leta 1945 preprosto presodile, da se bliža jesen, da proces repatriacije ne teče in da je treba poiskati trajnejšo rešitev za begunski center. V Lienzu in tudi v Spitalu so bile na voljo kolibe in barake, ki jih je med vojno postavila nacistična organizacija Todt kot domove za suženjsko delovno silo.

*Konec prihodnjič
Iz revije Mladina*

KRATKE NOVICE

VIŠEK ŽIVLJENJA IN POSLANSTVA CERKVE

- V Vatikanu so nedavno predstavili dokument »Izvir in višek življenja in poslanstva Cerkve«, ki je delovni dokument za generalno skupščino škofovske sinode v oktobru. Dokument pravi, da je v sekulariziranih družbah čutiti slabitev občutka za skrivnostno. Jasno pa je, da se skrivnosti lahko bližamo le preko verodostojnega obhajanja liturgije, ki je skrbno pripravljena, predvsem pa je pomembna vera v to skrivnost. Za apostole in cerkvene očete je evharistija najsvetejše dejanje Cerkve, ki trdno veruje, da je vstali Gospod Jezus Kristus navzoč. Ta navzočnost je temeljni sad tega zakramenta. Med evharistijo in zakramentom sprave obstaja posebna povezanost, ki je vredna vse pozornosti.

RIM – Število bogoslovcev se je od leta 1978 do 2003 skoraj podvojilo. Leta 1978 je bilo 64.000 duhovniških kandidatov, 25 let kasneje pa 112.000. Število bogoslovcev je različno od celine do celine. Leta 1978 se je 37% vseh duhovniških kandidatov izobraževalo v Evropi, 34% v Ameriki, 18% v Aziji in manj kot 9% v Afriki. Petindvajset let kasneje je slika drugačna: 22% vseh bogoslovcev se izobražuje v Evropi, v Ameriki 33%, v Aziji že 25% in v Afriki celo 20%. Statistični podatki torej kažejo porast bogoslovcev v Aziji in Afriki. (Kath.net)

PRİČEVANJE

Boris Pavšer UJETNIK. REŠEN.

(3)

Na široki cesti smo bili potem vsak v svoji vrsti: mornarji, topništvo in mi, ko smo dobili ne-pričakovani ogenj od strani. Amerikanci so nas prehiteli po dolini za hribom. Ko ni bilo izgleda za obrambo, je padlo povelje: rešiti življenje! Za močnim pokopališčnim zidom sem šel kot mnogi. A

pri vhodu, koder je zidu za nekaj metrov zmanjkalo, je stala kopica z našim podoficirjem vred. Skozi tisto odprtino v zidu je s hriba streljala strojnica. »Tukaj ne bomo stali,« sem dejal in skočil. Nihče ni prišel za mano. Bil sem sam. A moral sem neke počakati, da gredo naprej vsaj moji, ki me poznajo. V bližini težkega nemškega topa, ki je streljal in bil obstreljevan, sem sezul škorenj, kot da bi obvezoval nogo. Nihče se ni zmenil za mene, vsi so hiteli na varno. Skrit v gozdu sem ostal sam s topničarji, ki me niso videli. Bilo je peklenko obstreljevanje, ki sem ga prespal. Vem, kdo me je uspaval. Koruzna njiva, zvečer vsa zelena, je bila zjutraj kot pravkar zorana. Nemcev nikjer več. Brez orožja sem šel na dan – h kmetu, ki je pripravljaval dnevno delo. »Tam so Amerikanci,« mi je pokazal. Dekla mi je prinesla kozarec vode. Nedaleč sta bila prva dva Amerikanca. Zaklical sem jima. Jeep me je odpeljal, ujetnika. Bil sem rešen. (29.8.1944)

Hvala ti, blaženi Anton Martin. Življenje ti dolgujem.

+ +

Na morju pred luko Sainte Maxime blizu Nice je bilo zasidranih 62 vojnih ladij. Izkrcale so ameriško vojsko in čakale, da odpeljejo ujetnike. Bili smo v narodnostnih sku-

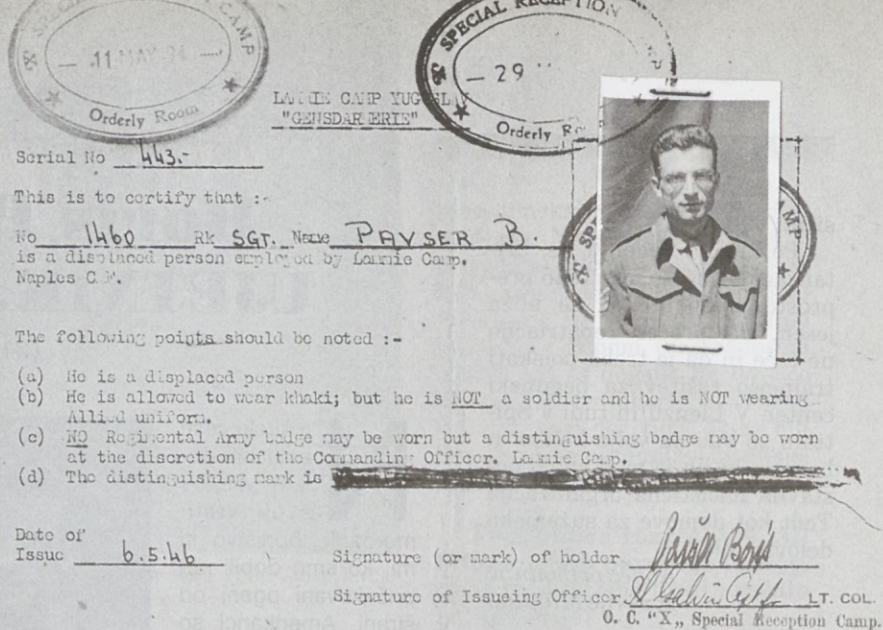

pinah, kakor smo se sami izjavili, ločeni od Nemcev. Kmalu so prišli po mene. Pa ne zato, ker sem bil jaz. Le zato, ker sem bil med nemci in v letalski uniformi. Pred ameriškim letalskim majorjem sem stal. Govoril je gladko nemško. Pokazal sem mu svojo izkaznico in takoj povedal, da tisto ni moje pravo ime in priimek. Ko ju je rad pravilno na-

pisal, sem se ujetnik, počutil prost in srečen.

V taborišču Averza pod Amerikanci

Naslednji dan so vse tiste ladje odplule. Zjutraj smo videli pred lukko samo še tri. Ostale so z Nemci nadaljevale pot proti Afriki. Nas Slovence in Poljake so izkrcali v Neaplju. V taborišču Averza se nas je nabralo 800 Slovencev. Nekateri so že poznali potek dogodkov. Povedali so, da prihajajo državni predstavniki in odpeljejo svoje državljane. K nam bosta prišli, tako so pripovedovali, dve komisiji: kraljevska in partizanska. A prišla je samo partizanska. Prav takrat so kralja v Londonu odstavili in predali državo partizanom. Tisti dve uri, ko smo stali pred njimi, sta bili najtežje doživetje vse moje vojne dobe. Osvobojeni, a brez domovine smo bili, saj pod komuniste nikakor ne bi šel. »Kam boš pa šel?« je bilo vprašanje. »Ne vem kam, le to vem, da domov ne.« Planinc je bil najstarejši izobraženec med nami. Zbral nas je peščico – štiri, pet na preudarek zvečer v Jagrov šotor, koder smo včasih molili rožni venec. Nastalo vprašanje je bilo za nas popolnoma nepričakovano. Komunizem smo sicer vsi več ali manj poznali, vendar

ga mi, vzhodni Slovenci, nismo toliko občutili kot zahodni. Pri nas se je potuhnil, ni se mu bilo treba izpostavljati, saj so preganjanje vere in vernikov prevzeli Nemci. Tako sem bil samo jaz brezpogojno odločen za žalostno odločitev: domov ne! Pri tem je ostalo. Moja odločitev je bila odločilna za 400 fantov. Druga polovica jih je pozneje odšla proti domu. Stiristo nas je prišlo v Argentino. Tavanje pa je seveda trajalo tri leta.

Prvo zimo smo preživel v Averi. V majhnih šotorih za dva smo spali štirje. Mene so že prav v začetku vzeli v ameriško pisarno, koder so sprejemali vse ujetnike v to večti-sočglavo taborišče. Pospravljaj sem za Amerikanci, zapisoval pri žepni preiskavi ujetnikov, največ pa za mizo čakal na delo. Nekoč, ko so tovornjaki pripeljali nekaj sto ujetnikov iz pristanišča in me je Amerikanec poslal, da jih vodim v dodeljeni oddelek, so bili celo moji znanci med njimi. Pa me niso hoteli poznati, ko sem jih poklical. Na vojaški ukaz se je četa strumno obrnila in odkorakala. Še sem občudoval nemško vojaško izurjenost. Tam sem imel dostop do časopisov. V Lifu sem našel izvod, posvečen Sloveniji – partizanom seveda. Ameriški zvezni oficir je bil pri njih. Bilo je v hribih nad Savo v kraju Sava. Pod Titovo in Stalinovo sliko so bili zbrani vsi takratni veljaki.

Pri naštetih imenih niti kljukice niso manjkale. Bilo je v zimi 1944-45. Od časa do časa me je poiskal letalski oficir, ki je zbiral podatke, a večinoma so o mojih oddekih več vedeli kot jaz. Poleg našega taborišča so bili mnogotisočeri Rusi, ki so se borili na nemški strani. Takrat so že vedeli, da jih bodo poslali nazaj v Sovjetsko zvezo, da po dogovoru predsedniške trojice pripadajo vsi ujetniki lastni državi. Komisarji so jih odpeljali – v smrt

Pod Angleži v raznih taboriščih

Amerikanci so nas, Jugoslovane, predali Angležem, ki so nas takrat morda potrebovali. Znašli smo se v Grumi blizu Barija. Nekje v soseščini so imeli partizani svoje oporišče. Vozili so se mimo, partizanke so nam vpile neponovljive besede. Dražila jih je kraljevska zastava, ki je plapolala na prvem šotoru. Ko smo jo slovesno izobežali in snemali, bil sem zastavonoša, ja je tudi stražar, Anglež, vojaško pozdravljaj.

Od tu smo nehali biti ujetniki. Prevzela nas je IRO in 4.5.1945. poslala na skrajni italijanski jug v Sta. Cesareo in potem v Tri Case. Živeli smo po vojaško, korakali, vadili. Tu sem postal podnarednik-dijak. Z nadvse idealnim Edijem Gobcem sva bila v pisarni.

Za Angleže smo zopet postali

zanimivi. Najprej so nas poslali v Eboli, koder je bil naš bataljonski komandant major Bradaška. Bil je pilot v Kairu, od koder je pilotiral angleško letalo nad romunske petrolejske vrelce. Pri njem sem bil tajnik. Bili smo tu še črni civilisti v črno pobarvanih vojaških oblekah.

Bataljon »Triglav«, v angleških uniformah

Prepeljali so nas v Lammie-Camp in 18.8.1945 preoblekli v angleške uniforme. Bili smo 2. Kraljevski jugoslovanski (slovenski) bataljon »Triglav« 1. Jugoslovanskega polka. Angleška izkaznica je potrjevala, da nismo vojaki, ampak »žendarmerija« z lesenimi bati namesto orožja. Naš posel je bila straža pod angleškim vodstvom, opravljali smo tudi druga splošna dela. Imeli smo nekaj plače in nekatere ugodnosti, smeli smo v njihove čajne prostore, kino. Dobili smo slovenskega duhovnika gospoda Kunstlja in z njim dnevno mašo ob 6.30^h. Začeli smo tudi kulturno življenje. Pojavil se je prvi časopis. Planinc je 1.12.45. izdal prvo številko tednika »Triglav«, 6.2.46 pa dnevnik »Naš list«. Kupil sem kitaro, ki nam je s Plahutom pomagala ustanoviti prvi pevski zbor. Kmalu nato sem imel še vijolino, kupil sem jo s prihranjenim tobakom. Z njo sem 14.11.45 ustanovil še zbor Slovenec. Ta je prvič prepeval pri božični maši 1945

A izgubili smo dobrega pevca in odličnega fanta. 16.3.46. je umrl Franček Kranjc. V mojem dnevniku piše: Preden so ga odpeljali v bolnico, je še prosil za spovednika in molitvenik. »V pisarni imajo dva, reci zanj, pa ga bodo dali!« Danes ob 3^h zjutraj je podlegel pljučnici. V dnevniku dodajam: Pevci smo bili pogrebci. Zapeli smo mu večerni zvon. Počivaj v miru! G. Kunstelj ga je pokopal na pokopališču v Neaplju.

Nabavili smo več glasbil. Nastal je orkester, ki sem ga vodil z glavno oporo v glasbenem strokovnjaku, Vitalu Jobstu. Orkester je prvič nastopil 26.2.46. Igrali smo poleg narodne tudi umetno glasbo, kakor je v Svobodni Sloveniji zapisal dr. Tine Debeljak. Kadar je bilo potrebno, smo tudi uspešno vrteli plesalce. Ta orkester je prišel v Argentino, koder je dobil drugo ime in razpadel. Tu nas je 10.11.45 uradno obiskal dr. Miha Krek. Tudi polkovnik, taboriščni poveljnik je obšel naš polk in ga pohvalil.

Taborišče Trani in pot v Argentino

A se je tudi to končalo. Politični veter se je obrnil. Torej nazaj v IRO, v Trani! Prosvetno delo se je tu pospešilo. Planinc je zbral gledališko skupino in z njo uspešno nastopal. Pevski zbor se je utrdil. Na pobudo dr. Bajleca in z navzočnostjo nekaterih akademikov je bilo mogoče ustanoviti gimnazijo, ki je mogla izdati uradne izkaze. V Argentini jih je potrdilo angleško poslaništvo. Z župnikom Stankom Skvarčo je skupina postala trdna družina Tranijev.

V adventu 1948 se je čakanje na dokončno izselitev v Argentino uresničilo. V Bagnoliju smo se znašli hkrati dvojini: vsa velika družina iz Barlete in mi Tranijci. Zbora sta se spojila v velik mešani pevski zbor, ki sem ga vodil in ki je prepeval pri velikonočnih slovesnostih. Obljubil si je, da se bo poiskal in zbral k nadaljevanju v Argentini. Postal je osnova še živečega Šmartinskega zbora. Ne sme iti v pozabo ime organistke Matilde in okoli nje rovtarske skupine ter, kajpak, Tranijev

iz Carapachaya.

Bagnoli je bil zbiralno taborišče za luko v Neaplju. Ladja, ki naj bi nas prepeljala v Argentino, pa je plula proti Bremerhaffnu v Severni Nemčiji. Zato so nas iz Italije peljali z vlakom v Nemčijo. Ta železniška vožnja je bila naše slovo od Evrope. Dober teden smo preživel v Fallingbostlu. V dolgi vrsti po eden smo se končno pomikali proti vojaški ladji General Steward, ki je stala na Atlantiku.

21. aprila 1948 je pristala v Buenos Airesu.

+ +

Do tu g. Pavšer.

V Argentini je do poroke živel v Carapachayu, kjer je bilo središče – po italijanskem taborišču imenovanih – Tranijev. Po poroki je mlada družina živela v Ballesterju. Oba kraja sta v naši organizirani skupnosti spadala pod San Martin. Za božič leta 1988 pa se je z družino preselil v lastno hišo v Castelarju.

V svetem letu 1950 se je poročil z Ivanko Trpin. V Munru, kamor je spadal Carapachay, ju je poročil tranijski 'župnik', g. Stanko Skvarča. V srečni družini se jima je rodilo sedem otrok. Prva je bila deklica, za njo pa šest dečkov. Prvi, z imenom Marko, je umrl kot dvomesečen dojenček.

Gospod Pavšer je svojo glasbeno aktivnost iz italijanskih taborišč prenesel v Argentino. Vodil je tranijski orkester (14 godcev) in ga leta 1949 predal v druge roke. Vodil je Šmartinski pevski zbor, ki je bil zlit iz njegovega tranijskega moškega zbora in mešanega iz Barlete. Predal ga je, ko mu je 1955 umrl sin. V šolskem okviru je vodil mladinski orkester, ki je živel nekako dve leti. Štiri leta je vodil šolski triglasni zbor, razen tega je prepeval s celotno šolo kot učnem predmetu. Pa tudi z najmanjšimi iz prvega in drugega razreda. Mladike iz zadnjih razredov so se zbrale v oktetu, ki jim je začel odpirati pot v pevsko tehniko. Poleg petja je učil v Rožmanovi sobotni šoli še tri druge predmete. Javnemu delu pa se je proti svoji volji odpovedal pri 69 letih.

Omenjeno zastojno delo je vršil poleg poklicne zaposlitve, s katero je vzdrževal svojo številno družino. Vsa svoja leta v Argentini je delal v isti tekstilni tovarni. V njej je začel kot navaden delavec, se kmalu izučil in prišel k strojem, napredoval do predelavca in nazadnje prišel do šefa. Ko je tovarna zamenjala gospodarja, je v novi tovarni postal gerent in se kot tak leta 2000 upokojil.

Hčerka in vseh pet njegovih sinov se je poročilo. Ženo sta ostala sama v hiši. Leta 1994 pa mu je po 44 letih skupnega družinskega življenja umrla žena Ivanka. Čeprav ga je ta smrt zelo prizadela, ga vendarle ni strla. Svoje jesenske dni kot upokojenec živi v polno, sistematično, z neverjetno mladostno energijo. Žanje pač sadove zahtevne vzgoje iz mladih let, ki ga je dobro pripravila na življenje. Na gospoda Borisa smo njegovi rojaki lahko ponosni, za njegovo veliko delo v skupnosti pa iz srca hvaležni. Dobri Bog naj bo še naprej njegovo zavetje!

S. S.

KRATKE NOVICE

BEIJING – Po podatkih časnika kitajskega duhovnega gibanja Falun gong The Epoch Times se je milijon kitajskih komunistov odločilo, da ne bo obnovilo članstva v partiji. Tako protestirajo proti korupciji, zatiranju ter kršenju človekovih in verskih pravic v tej državi. Gibanje partijo obtožuje preganjanja, uničevanja tradicionalne kitajske kulture in verstev ter številnih genocidov, partija pa seveda neusmiljeno preganja Falun gong. (*Ave Maria*)

RIM – Grob sv. Cirila v baziliki sv. Klementa v Rimu je 24. maja 2005 obiskala bolgarska delegacija s predsednikom Parvanovom in pravoslavnim metropolitom Hilarionom na čelu ter nanj položila venec. (*Ave Maria*)

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (18)

Zapori (V)

Zima je bila in oblast je pričela pripravljati ljubljansko javno mnenje na bližajoče se procese. Od časa do časa so komunisti organizirali pred zidovi sodnije proteste in 'mitinge', kjer so 'ljudske mase' zahtevale od oblasti, naj odprejo vrata, da tako imenovano 'ljudstvo' opravi z zaprtimi 'izdajalci' na kratko in dokončno.

Kričanje se je navadno pričeno, ko se je že zvečerilo. Najprej smo slišali, da vpijejo nekje daleč, končno so prišli prav pod zapore. Zdelo se je, da vpitju ni bilo konca. Kričali so v vseh mogočih tonih: »Smrt, smrt, smrt izdajalcem!« in razbijali po vratih jetnišnice.

Sedeli smo ob steni in se gledali. Bodo udri vrata? Jih bodo ječarji spustili med nas, saj so njihovi visoki 'tovariši' sami organizirali to blazno, pijano vpitje. Morda se jim zdi primernejše, da nas prepustijo anonimni, a zato ne manj njihovi 'množici', da nas pobije. Ali rabijo morda kričache le zato, da pokažejo, kako težko jim je ubraniti 'zločince' pred 'ljudsko jezo'? Vse to smo ugibali, ko smo zaskrbljeno poslušali kričanje in razbijanje po velikih vhodnih vratih na Miklošičevi. Ker je bilo okno naše sobe obrnjeno prav tja, smo te nočne serenade občutili verjetno bolj neposredno kot jetniki po drugih hodnikih.

Krepki Vehovec je ob takih priložnostih rad privlekel izza kible metlo. Z njenim ročajem v roki je stal ob vratih. »Če uderejo notri, vsaj enega vzamem s seboj na drugi svet!« je tolažil nas in sebe.

Ko je nekoč napetost privrela do viška in se nam je zdelo, da bodo vsak čas vlomili s ceste in pridrveli nad nas, se je oglasil s svoje odeje ob nasprotni steni zobozdravnik Weis. Bil je majhen, starejši gospod. Trpel je zaradi srca in napade hude srčne angine je blažil s tabletami, ki si jih je dajal pod jezik.

Ta tihi, bolni, nadvse olikani sivolasi mož se je kar naenkrat razvnel. Vstal je in oponašajoč množico zavpil naglas skozi okno: »Smrt! Smrt tudi vam!« Tisti hip ga je zabolelo pri srcu, a se je še sede spakoval in na krike s ceste tudi on kričal: »Smrt! Smrt barabam!«

Prizor je sprostil napetost. Bruhnili smo v smeh.

Pričeli smo se krohotati na ves glas. Weis si je dal pod jezik tableto in na odeji sede stiskal pest kot v partijski pozdrav in se pačil: »Smrt barabam!« Čim glasneje je donelo pred zidovi: »Smrt izdajalcem! Pobijte bele kurbel! Smrt fašistom! Smrt!«, bolj smo tudi mi kričali: »Smrt barabam!« Naš smeh je bil nalezljiv. Odprli smo okna in kmalu je vse nadstropje odmevalo od smeha. Sodnijski zapori so tisti večer na divjanje naščuvane množice, na grožnje in psovke odgovarjali z gromkim krohotom.

Vendar ta smeh ni bil tak kot oni, ki so ga nekoč izzvale Jalnove zgodbe. To je bil krohot upora. Bil je izziv. Vsaj za hip je preglasil sovraštvo, ki je prihajalo od zunaj, pa tudi tesnobo, ki je bila v nas. Ob tolikem ponavljanju 'smrti', je beseda izgubila svojo ost.

Še več besed je tiste čase spremenilo ali izgubilo pomen. Tovariš, na primer, je postal politična kategorija; ljudstvo je bilo nadomestek za pravico; množica, masa je dobila metafizično razsežnost; osvoboditev je postala mit in svoboda režimska koncesija; izdajalec, fašist je bil vsak nasprotnik partije; obveznemu zborovanju so rekli miting, političnemu umoru - likvidacija, partijski kraji pa zablembo. Besedam so jemali prvotni pomen in s tem neopazno spreminjali družbo.

Desetega decembra so me preselili iz sobe 125, kjer sem se bil že udomačil, v sobo 117 - spet med mladoletne, verjetno zato, da bi me obvarovali nevarnega vpliva odraslih, politično nespreobrnljivih sojetnikov. Enaka usoda je doletela tudi Ivana Habjana in tako sva se znašla spet drug ob drugem na trdih tleh jetniške sobe, ki je bila sicer taka kot ostale, a je bila namenjena mladoletnikom.

Sprva se nisem mogel privaditi na direndaj, ki je vladal tu. V tej sobi smo bili politični manjšina. Ostali so bili kriminalci različnih vrst in kalibrov. Kljub temu je bil Janez Stržaj, bivši domobranec, vsestransko upoštevan starešina. Še vedno je nosil uniformo kot jaz, vendar z razliko, da je bila njegova čista, medtem ko je bilo moji že težko razločiti barvo. Rahlo je šepal, ker je bil malo pred umikom ranjen. Nekaj mesecev je bil starejši od mene.

Rad je pripovedoval o svoji rodni Notranjski in me vabil na poljši lov - koj ko bova prosta. »Tudi čez deset let ali več,« mi je zatrjeval, »pridi in bova šla polhe lovit...« Potem mi je opisoval čudovito romantični nočni lov na polhe in nič manj čudovito slastne jedi, ki jih je mogoče, če ne celo obvezno, pripraviti takoj po lovu. Ker v tej celici ni bilo večernega pripovedovanja in ne skupne molitve, so bile Janezove pripovedi v ožjem krogu prijateljev toliko bolj cenjene.

Tudi sem smo dobivali pakete. Nekega dne se mi je v zvezi s tem pripetilo nekaj sicer povsem nepomembnega, kar pa mi je ostalo v spominu verjetno zato, ker mi je bilo nerazumljivo. Neki sotrpni je dobil paket. Ta je priromal v sobo odprt, kot vedno, tako sem tudi jaz, ki sem stal v bližini, lahko pogledal vanj. Med drugimi dobrotami sem opazil čebulo. Zagrabil me je občutek, da moram čebulo dobiti. Nikoli je nisem jedel kar cele in nisem imel pojma, kakšnega okusa je, a poželenje je bilo tako močno, da sem odšel na drugi konec sobe, da je ne bi videl. Nič ni pomagalo. Čebula je bila tam in jaz sem jo moral pokusiti. Vzel sem iz paketa, ki sem ga dobil kak dan prej, jabolko in ga nesel sotrpnu s čebulo. Ponudil sem zamenjavo, ki jo je fant z veseljem sprejel. V rokah sem držal veliko rjavo čebulo in ugibal, kako naj se je lotim. Odvil sem zunanje listke, pa ugriznil vanjo, kot bi bila jabolko. Užitek je bil nepopisen. Ni me pekla. Bila je neizrekljivo dobra. Kasneje sem zamenjal še eno jabolko. Potem je bilo jabolko in čebule konec. Ko sem

mного kasneje že na svobodi poskušal jesti čebulo na podoben način, mi ni šlo. Rad jo imam še, a ne da bi jo jedel kar scela kot tiste dni v celici za mladoletne.

Kmalu so pripeljali med nas še nove jetnike iz različnih sob. Med njimi je bil Janez Kokalj, s katerim sva kasneje delila usodo ponovnega begunstva in končno izseljenstva, malo kasneje pa so privedli tudi Riharda Beuermanna, bližnjega soseda iz Most. Še nekaj drugih mladoletnikov je prikapljal, potem pa je bila zasedba polna. Kljub temu da smo bili zbrani z vseh vetrov, smo se v glavnem in menda z eno samo izjemo, ki jo bom omenil kasneje, kar dobro razumeli.

Z Janezom Kokaljem se prej nisva poznala. Med nas je prišel, ko je bil menda že sojen. Tudi on je bil vrnjen iz Vetrinja, pa prestal - kot mladoleten - Teharje in ljubljansko Ozno. Bil je prvi, ki mi je tiste dni v sobi za mladoletne podrobno govoril o neizrekljivem trpljenju, ki so ga bili deležni ujetniki na Teharjah.

Menda sem takrat v ljubljanskih zaporih prvič občutil, kako težko je opisati trpljenje. Smrt enega te prerese, njegovo trpljenje te lahko napolni z usmiljenjem. Smrti in muke tisočev pa, če ne pomisliš, lahko postanejo statistični podatek, katerega um ne zazna in srce ne občuti. Prav kakor človek ob prehudi bolečini izgubi zavest, tako mu ob srečanju s prevelikim zlom lahko otrpne srce. Leta kasneje, ko sem bral, da so komunisti v desetletjih svojega terorja pobili po vsem svetu nad sto milijonov ljudi, sem razumel, ne pa opravičil vsestransko brezbržnost. Dnevna prometna nesreča, prikazana na televiziji, lahko postane za gledalca, ki se brani misliti, bolj realna kot sto milijonov žrtev, pa čeprav jih od teh veliko leži nepokopanih v njegovi neposredni bližini. Seveda nekritičnemu in brezbržnemu gledalcu ob tem polagoma odmira srce, da postaja brezsrčen. A kdo naj opazi sredi brezsrčne družbe?

Ob nepopisni slovenski in svetovni tragediji tistih let me vedno bolj pretresa še druga misel. Za vsako umorjeno, za vsako mučeno osebo stoji nekdo, druga oseba, ki je mučila, ki je morila. Nepregledna vrsta morilcev ni manj pretresljivo dejstvo, kot je število in trpljenje njihovih žrtev. Vsak od njih je v trenutku, ko je bližnjemu povzročil hudo, v sebi ubil košček vesti. Ne morem se znebiti občutka, da to nevidno pokopališče tudi slovenske vesti leži na našem narodu s podobno svinčeno težo, kot ga obtežujejo desettisoča nasilno odvzeta življenja in zlomljene duše.

Z Janezom so naju kasneje ločili in se v zaporu nisva več videla. Našla sva se spet v Argentini. Sva med redkimi v Buenos Airesu, ki poznajo ljubljanske 'ljudske' zapore od znotraj.

Rihard, ki je bil kot sin učitelja glasbe že od malega izvrsten violinist, je tudi v zaporu komponiral. Seveda je bil za to potreben Stržajev svinčnik in papir ali karton od paketov. Jaz sem mu žvižgal melodijo, ki jo je prej napisal na rob škatle, na drugem papirju pa je sam dodajal spremljavo. Tako si je krajšal samotne ure. Kasneje sem zvedel, da se je po letih zapora res lahko posvetil glasbi in je končno postal dirigent.

Vedeli smo, da je ena glavnih točk na Rihardovi

obtožnici smrt dveh deklic, ki ju je zadnje dni vojne po nesreči zadela krogla. Eden od svaričnih strelav v zrak domobranske patrola, ki je nadzirala dolge tovorne vlake z minami in z municijo v bližini postaje, je bil lahko vzrok nesreče. Pri tej patroli, ki naj bi na prošnjo železničarjev pazila, da ne bi ljudje stikali po skladiščih in vagonih ter tako povzročili kake eksplozije, sem bil udeležen tudi jaz. Poročnik, ki je patrolo vodil, Rihardov nadrejeni iz neke upravne enote, je prišel na štab po okrepitev. Dali so mu tri vojake, ki niso bili dežurni, med njimi mene, in nam naročili, do katere ure naj bomo spet na službenem mestu. Ker se nam je štabnim mudilo, smo se čez čas ločili od glavnine in se pričeli vračati. Tako nismo bili na kraju, kjer se je dogodila nesreča. Kljub temu me je Rihard navedel kot pričo. Ostali člani patrola so bili verjetno takrat že dolgo mrtvi. Na dan razprave so me nekaj ur za njim pazniki odpeljali na pričevanje v sodno dvorano. Tako zagovornik kot tožilec sta me spraševala, na skici sem moral pokazati, kje smo bili, v katero smer smo šli eni in drugi, potem sta me odpustila. Po razpravi se je Rihard vrnil v sobo le po svoje stvari. Ker ga je čakal stražar pri vratih, ni govoril, le poslovila sva se. Nisva se več srečala.

Z Ivanom Habjanom pa sva še nekaj mesecev delila usodo.

Dalje prihodnjič

EVHARISTIČNO ČEŠČENJE PONOVO OSVAJA ŠVICO

Predvidoma od oktobra 2005 se bodo katoličani v Freiburgu ob urah izmenjevali, da bi častili Najsvetejše v presvetem zakramentu. Kajti stalno češčenje se je doslej v Švici izvajalo samo v nekaterih samostanih. Pobuda laikov v Freiburgu se opira na uspeh 'evharističnega meseca', ki so ga izvedli maja tega leta v freiburški baziliki Ljube Gospe. Na dan je prišlo v cerkev od 100 do 200 molivcev, zato so se odločili, da bodo tudi ves junij častili Boga v Najsvetejšem. Organizatorji so pripravili listke, koledarje, kamor so se molivci lahko vpisali za češčenje. Poleg tega so se lahko prijavili tudi preko interneta. Vsako leto obiskuje več ljudi tudi procesije ob prazniku sv. Rešnjega telesa. Benediktinski samostan St. Gallenberg, škofija St. Gallen, je v Švici kot prva ustanova uvedel stalno (večno) češčenje, že pred 250 leti.

ITALIJA UVEDLA »DAN STARIH STARŠEV«

Obhajanje »praznika starih staršev« se bo začelo 2. oktobra, na god angelov varuhov. S tem naj bi pokazali na vrednost starih staršev. Uvedba tega praznika pomeni »zgodovinski in inovativni trenutek«, ki ga doslej še ni bilo v nobeni drugi državi, je pojasnil Riccardo Migliori, ki je odgovoren za tekst novega zakona. Zakon predvideva, da bi se razvijale pobude, ki naj bi pokazale, kakšno vrednost imajo stari starši. Enkrat letno bosta odslej na prvem mestu tudi 'dedi' in 'babi'.

O obrekovanju in opravljenosti

JOŽE FAGANEL

Da si bomo najasneje: obrekujemo, kadar o bližnjem govorimo neresnične, slabe stvari; opravljamo, kadar so slabe reči, ki jih govorimo o bližnjem, resnične. Oboje počnemo, kadar bližnji ni prisoten. Pogosto z užitek in v zabavo. Če bi bil prisoten, bi lahko šlo za krivični napad nanj ali za javno kritiko; tega pa mi ne počnemo, mi smo ja obzirni, zato ničesar človeku v obraz.

Toda pred obojim bi se bližnji, ko bi bil poleg, lahko branil. Pred obrekovanjem zlahka, pred opravljanjem malo težje. A bi se lahko.

Obrekovanje je greh, smrtni greh. Opravljenost je sicer najprej slabost, a se kmalu lahko uvrsti med grehe, med grehe s težo. Obrekovanje sankcionira Božja zapoved: »Ne laži!« Opravljenost v zunanjih znakih sicer ni v nasprotju s to Božjo zapovedjo. Ampak tudi z opravljanjem, ne le z obrekovanjem, jemljemo bližnjemu dobro ime. In pogosto je jemanje splošnega ugleda glavni motiv opravljalca. Bližnji bo izgubil ugled pri ljudeh, ker so razkrite njegove slabosti, ki jih drugi morda niso opazili ali jih ne poudarjajo. Kadar opravljamo in obrekujemo, jemljemo bližnjemu dobro ime. Zato je kapucinski baročni pridigar Janez Svetokriški, pred 300 leti, obravnaval grehe in prestopke obrekovanja in opravljanja pri peti

Božji zapovedi, pri zapovedi: »Ne ubijaj!« Razložil jih je kot ubijanje z besedo.

Morilci z besedo nikoli niso živeli in ne živijo v rokovnjaških združbah na družbenem obrobju. Morilci z besedo so med nami. Tudi med t.im. Božjim ljudstvom. Tudi v župnijskih skupinah, tudi v redovnih družinah. Tudi v cerkvenih uradih.

Ker si navadno sprašujemo vest po desetih Božjih zapovedih, pridemo pri: »Ne laži!« dobro skozi, ker z opravljanjem te zapovedi nismo prelomili, »saj je vse res«. In ker vsi zanesljivo nismo študirali Svetokriškega, gremo pri: »Ne ubijaj!« mirno dalje, ker - mi, ubijamo pa ne... A žal, ubijamo. Počasi in vztrajno. Z opravljenjo besedo, ki se skriva včasih za nenehno kritiko. A opravljanje vsakogar nima enakih posledic. Odvisno je od ugleda opravljalca. Kakšen paradoks! Opravljenec z ugledom. In da bo paradoks še bolj izrazit, tarča opravljanja so tudi ljudje, poklici, stanovi - z ugledom, recimo zdravniki, duhovniki, celibaterji.

Če danes napravimo notranjo inventuro za to področje, bomo lahko odkrili pri sebi pravi pobjoj z besedo... V postu se bomo, upam, spet spreobrnil. Kaj ko bi postili tudi z opravljenjo besedo. Recimo, da sklenemo, do velike noči o slabosti drugih niti besede! Vem, da se bomo znali tega držati. Saj smo preizkušeni spokorniki. Upam samo, da nam ne bo kdo rekel: »Kaj si pa ti zadnji mesec tako molčeč in nekomunikativen?« Če bomo to slišali o sebi, ki smo pojem družabnosti - če bomo to zvedeli direktno ali po ovinkih - ne vzemimo tega za slabo, ampak nam bodi to alarm, da je z nami že zelo hudo. Opravljanje je postalo osrednja tema našega pogovarjanja. Zatorej s Svetokriškim: Ne ubijajmo z besedo - ne opravljamo več - ne kritizirajmo.

PRIJATELJA

To je zgodba o dveh prijateljih, ki sta hodila po puščavi. Naenkrat sta se sporekla in eden udari drugega. Udarjeni se je počutil ponižanega, pa je brez besed to napisal na pesek: »Danes sem dobil udarec od najboljšega prijatelja!« Nadaljevala sta pot po puščavi in prispela do oaze, kjer sta se odločila, da se bosta okopala. Tisti, ki je dobil udarec, je skoraj utonil v globoki vodi, a ga je njegov sopotnik rešil. Ko je ponesrečeni prišel k zavesti, je brez besed vklesal v skalo naslednje besede: »Danes mi je moj najboljši prijatelj rešil življenje!« Njegov sopotnik ga je začuden vprašal: »Ko sem te udaril, si to napisal na pesek; zdaj, ko sem ti rešil življenje, pa si to izklesal v skalo. Zakaj?« Prijatelj mu je odgovoril: »Ko nekdo stori kaj slabega, moramo to zapisati v pesek, da lahko potem veter to slabost izbriše; ko pa nekdo stori kaj dobrega, moramo to vklesati v kamen, da tega ne more nihče več izbrisati!«

Nauči se zapisovati rane v pesek, a srečo vklesati v kamen!

+ ODŠEL JE + Jože Šeme

Jože Šeme je bil rojen 30. novembra 1926 na kmečkem domu v Stični. V družini je bil po starosti peti od šestih otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Stični, še več let pa je bil ministrant v farni cerkvi. Ko je odrasčal, je postal član Fantovske Marijine družbe. Jože je živel doma, v domačem kraju do svojega 16 leta. Leta 1942 pa se je šel v Ljubljano učiti za ključavničarja v neko livarno. Najprej je stanoval pri stricu, kasneje pa se je preselil v Vázenski dom na Kersnikovi 4. Tu je prišel v stik z Zvezo mladih katoliških delavcev (ZMKD) in postal njen član. Tam je spoznal osebnost salezijanca dr. Franca Mihelčiča, ki je bil asistent mladih katoliških delavcev in je skrbel, da so fantje temeljito poznali nauk svoje vere. Nekoč je dr. Mihelčič organiziral v znanju katoliškega katekizma eliminatorno tekmo, katere sta se udeležila med drugimi člani organizacije tudi Jože in njegov 'stari znanec' Janez Jakoš. Tekmovalec, ki ni znal pravilno in točno odgovoriti na stavljeno vprašanje, je izpadel. Tako so se redčile vrste nastopajočih, na koncu pa bila finalista prav Jože in Janez. Ko sta se še onadva pomerila med seboj, sta oba dokazala, da znata katekizem do podrobnosti na pamet. Nazadnje je vendarle zmagal Jože

zato, ker je Janez zamenjal vrstni red dveh besed. Jože je dobil takrat za nagrado lep misal.

Usodnega maja 1945 se je tudi on znašel s kovčkom in nahrbtnikom v reki beguncev, ki so se z vozovi, kolesi ali peš umikali pred partizani proti Kranju, Trzinu, Ljubelju in naprej na Koroško. Jože ni šel na vetrinjsko polje, kot večina drugih beguncev, temveč je šel naravnost do Celovca. Po nekaj dneh so Angleži prepeljali skupino s tovornjakom v Italijo. Tiste dni ga je oče iskal po Ljubljani, ker ni nič vedel, da je odšel v tujino. Begunska taborišča, skozi katera je šel, so bila Treviso, Servigliano in Senigallia. Jože je imel v svojem albumu fotografijo iz Servigliana, na kateri stoji ob ciklostilu in razmnožuje Svobodno Slovenijo. Leta 1946 je salezijanec Cvetko iz Senigallije odpeljal skupino prijateljev v salezijanski zavod v Turin, da bi se tam naučili raznih poklicev. Med njimi je bil tudi Jože, ki ga je zanimalo tiskarstvo. Ta salezijanski zavod so fantje zapustili šele malo pred izselitvijo v Argentino. Jože se je vkrčal konec decembra 1947 s skupino 500 rojakov na ladjo Santa Cruz, ki jih je pripeljala 21. januarja 1948 v buenosairesko pristanišče. Po prihodu v Argentino je kmalu dobil službo in stanovanje. Ker je znal italijansko, je po časopisnem oglasu takoj dobil delo iz tiskarske stroke, katere se je učil pri salezijancih v Turinu. Bil pa je tudi eden tistih aktivnih članov ZMKD, ki je skušal to organizacijo oživeti tudi v nastajajoči slovenski skupnosti v Argentini.

Tudi v novi domovini so mu hitro tekla

leta, imel je službo in prišel je čas, da začne misliti na dekle in lastno družino. Devet let po prihodu v Argentino je delegat g. Anton Orehar poročil Jožeta in Ivanko Bidovec v sanjuški cerkvi. Mlada zakonca sta se naselila v svojo hišo zraven tovarne, kjer je bil Jože zaposlen. Družina se jima je začela večati in razen glavobola, ki ga je mučil menda že od mladega, ni bilo razloga za strah, da bi kaj resnega ogrožalo normalno in srečno življenje zakoncev ter njihovih treh deklic. Štiri leta po poroki pa se je Jožetu pokazala trdovratna kožna bolezen, ki mu je prekrizala življenjske načrte, saj je zaradi nje moral opustiti poklicno delo tiskarja. Hodil se je zdraviti k mnogim specialistom, ki so mu predpisovali draga zdravila, a dolga leta mu mučne bolezninobeden ni mogel pozdraviti. Na

Jožetova spominska podoba na dan vstopa v Fantovsko Marijino družbo

kakšen način naj odslej preživlja družino? Začel je s prodajo hišnih aparatov, a jo kmalu zamenjal s trgovino za šolske potrebščine. S tem se je ukvarjal do leta 1988, ko se je bolniško upokojil.

Medtem se je preselil z družino, ki se mu je povečala z rojstvom četrtega otroka, fantka, iz Lomas del Miradorja v Ramos Mejijo. Jože se je kljub bolezni redno udeleževal prireditvev krajevne skupnosti v Slomškovem domu. Poleg fotografiranja je bil njegov konjiček tudi šah. V Slomškov dom je hodil šahirat ob petkih zvečer ali ob nedeljah po slovenski maši. Bil je tudi član KA mož in odbornik pripravljalnega odbora za letne tombole Duhovnega življenja, dokler so te obstajale. Slovenijo je obiskal trikrat. Prvič, leta 1968, jo je obiskal sam, da se je srečal z mamo in očetom, ki je kmalu potem umrl. Takrat je prvokrat videl sestro Anico, ki se je rodila že po njegovem odhodu od doma, in ji bil za poročno pričo. Leta 1986 je bil v Sloveniji z ženo na novi maši nečaka Tonija Bidovca, nazadnje pa še leta 1991, prav za osamosvojitve Slovenije. Ko ju je neka gospa vprašala, če bosta 26. junija v Sloveniji, sta ji odgovorila pritrdilno. Na vprašanje, če se nič ne bojita, sta odgovorila: »Če boste vi prestali, bova pa še midva!« Takrat se je Jože zadnjikrat srečal z bratom Poldetom, ki je prišel v Slovenijo iz ZDA.

Leta 1988 mu je zdravnik odkril parkinsonovo bolezen. Z vso potrebno korajžo se ji je zoperstavil. Spet je hodil k specialistom in se učil raznih telesnih vaj, s katerimi naj bi preprečeval razkrojevalni proces bolezni. Po desetih letih pa je bolezen njegov organizem tako oslabela, da mu je odpovedala leva stran. Pet let kasneje je padel in si zlomil desno nogo. Po operaciji je bil doma še tri mesece v postelji, a si je z močno voljo tako opomogel, da je s pomočjo drugih še prišel na voziček. Od julija 2004 naprej

se je hranil po cevki skozi nos. Januarja 2005 pa je bolezen tako napredovala, da so ga hranili naravnost v želodec. Potrebna je bila tudi operacija trakeotomije in umetno dovajanje kisika, da je lahko dihal.

Kljub temu je bil med boleznijo do zadnjega pri zavesti. Za očetovski dan - 19. junija 2005 - je poznal vnuke, ki so ga prišli pozdravit in je najmlajšo celo pobožal. Na kresni dan, 24. junija ob 7,30 zjutraj pa se je mera njegovega trpljenja na zemlji napolnila do vrha. Na Gospodov klic je prestopil prag večnega življenja. Pogreb je bil naslednji dan s sveto mašo v cerkvi Marije Pomočnice, kamor je prej, dokler je bil zdrav, rad zahajal. Pokopan je na pokopališču v San Justu.

Eden Jožetovih prijateljev iz mladih let je ob njegovi smrti zapisal tele besede:

Dragi Jože, že nekaj časa si se poslavljaj od svojih sorodnikov in prijateljev. Sedaj si se dokončno poslovil, prav za god Janeza Krstnika. Za slovo bi ti rad izrekel trojno zahvalo.

Hvala v imenu mladih delavcev, katerim si posvetil vso svojo mladost, zlasti v organizaciji Zveze mladih katoliških delavcev, za katero si živel in jo veliko časa tudi vodil. Druga zahvala velja za tvoj zgled, s kakšno potrpežljivostjo in vdanostjo je treba prenašati križ, ki nam je dan, da ga nosimo v tem življenju. Kako huda in dolga je bila tvoja bolezen, pa si jo prenašal tako vdano in junaško! Končno, Jože, hvala za tvoje prijateljstvo. Odkar smo se poznali, smo bili prijatelji. Ob tvoji ženi, hčerah in sinu se tudi prijatelji veselimo tvojega snidenja z Očetom. Počivaj v miru!

KRSTI, POROKE in SMRTI

**v slovenski skupnosti
v Argentini leta 2005**

KRSTI: Juan Manuel Grošelj-Reolón, Alejandro Nicolás Grošelj-

Reolón, Jan Kogovšek-Spittle, Kristjan Gabrijel Hafner-Klobovs, Julieta Romina Berčič-La Rosa, Natalia Soledad Disábato-Vidmar, Valentina Inés Zimmermann-Jereb, Rodrigo Ezequiel Correa-Galjat, Gašper Markež-Leni, Nejko Albin Magister-Zupanc, Cecilija Grilj-Vombergar, Martin Aleksander Cariddi-Možina, Ivanna Drev-Tellechea, Martín Santiago Roa-Malovrh, Franc Jože Močnik-Strle, Julieta Kinkel-Blanc, Zofija Marija Bordaquievich-Bohinc, Matej Modic-Golob, Tomaž Andrej Brula-Quadri, Matija Petkovšek-Grabnar, Viktorija Marija Nicastro-Tekavec. (21 krstov)

POROKE:

Hernán Nicosia in Julka Bellestero Razinger, Dani Vester in Olgi Bohinc, Guillermo Esteban Strachan in Andreja Ana Škrbec, Gabriel Sánchez in Kaja Mihelčič, Jorge Ariel Pedro in Erika Draksler, Alojzij Rudolf Trpin in María Grisel Villegas, Julio Manuel Reyes in Brenda Gornik, Marko Andrej Čop in Lučka Oblak, Diego Altini in Mirijam Kristina Mehle, Jože Danijel Žumer in Paula Andrea Giorgini, Domenik Lombardo in Sonja Benedičič, Nicolás

Petrocco in Marjana Jelenc,
Roman Bajda in María Teresa
Ferrari, Leonardo Martins in
Tatjana Pugelj, Aleks Cestnik
in Marjana Modic, Silvio
E. Ledesma in Veronika
Senovršnik, Ariel Avignone in
Sandra Berlot, Miha Bajda in
Angelca Čad, Nativo Mallmann
Arenhardt in Helena Monika
Žužek. (19 parov)

† SMRTI: Milan
Vojnović (84), Rudolf
Živec (84), Rudi Šabec
(80), Ana Demšar roj. Tavčar
(82), Alfredo Hvala (67), Karel
Skvarča (56), Lojze Marušič
(80), Polde Golob (82), Stojan
Sfiligoj (78), Iva Miklič roj.
Papler (82), Ivan Jagodic (83),
Štefan Kavčič (77), Marijan
Šušteršič (82), Marija Bregar
roj. Starc, Greta Pengov roj.
Malgaj (83), Janko Filipič (81),
Jožica Božič (55), Albert Žvan
(79), Nerina Šušteršič roj.
Tomada (82), Lojzka Truden
roj. Škraba (85), Martin Povše
(64), Dragica Mizerit roj.
Repovž (76), Anton Zrimšek
(81), Miha Keš (89), Ludvik
Hren (87), Marija Pilar Hribar
(7 mesecev), Franc Remic
(78), Saša Lescano roj. Križ
(46), Jože Šeme (78), Tilka
Kunčič roj. Marovt (92), Ana
Jesenovec roj. Bastarda (94),
Ratko Šušteršič (90), Franc
Bitežnik (96), Marija Ilinčič
roj. Drenšek (93), Majda
Pokorn (56), Miha Novak (94),
Miha Grošelj (82), **Marjan
Avgust Jambrovič** (87),
Andrej Koželnik (37), Franci
Zarnik (58), Zvone Peršolja
(87), Štefan Vrečič (82), Jože
Podobnik (76), Franc Zupanc
(88), Anton Prešiček (90), Jože
Črnak (71), Vinko Aljančič
(78), Jelica Stariha roj. Fajdiga
(52), Miha Ferjanič (84), Marija
Kristina Potočar roj. Avsec
(83), Ivanka Šmajd (95),
Marjan Bogataj (77), Rafael
Telič (85), Alojzija Čec roj.
Kunovar (98). (54 smrti)

Duhovno življenje je objavilo

FEBRUAR - MAREC

PRED 70 LETI (1936)

Marčno številko *Duhovnega življenja* (št. 103) je uredil in večidel sam napisal nov slovenski izseljenski duhovnik Janez Hladnik. V članku z naslovom *Prvi pozdrav svojim novim vernikom* takole najavi svoj prihod: »V nedeljo, 1. marca, ob pol 8h zvečer je zaplul v tukajšnje pristanišče parnik francoske linije 'Massilia' in pol ure pozneje sem stopil na nova tla poln upanja, da se s tem trenutkom pričanja doba uspešnega delovanja za moje rojake na tem delu zemeljske oble. () Z dobrim namenom sem semkaj čez lužo prišel. Z željo, da bi pomagal reševati vsem tisto, kar je človeku največje bogastvo in največja sreča, ki človeka bogatega in srečnega dela tudi tedaj, kadar denarja ni in kadar je življenje človekovo napolnjeno s številnimi skrbmi – da bi podpiral v Vas vero naših očetov. () Želim, upam in hočem, da bo moje delo vsem: Božji nauk in božji mir.« Hladnik je prišel v pomoč duhovniku Josipu Kastelicu, ki pa se trenutno nahaja v Sloveniji, kjer išče podporo dušnemu pastirstvu med rojaki v Argentini.

V članku *Cerkveni vestnik* rojaki zvedo, da je Hladnik doma iz Rovt nad Logatcem, da je doslej deloval kot kaplan v Metliki, potem kot duhovnik za Slovence v Zagrebu in nazadnje eno leto kot kaplan v Kostanjevici na Krki. Sedaj stanuje v duhovniški hiši (Hogar Sacerdotal) na Condarco 545 v okraju Flores v Buenos Airesu. Pove, da bo imel slovensko sv. mašo vsako nedeljo in praznik ob 10. uri v cerkvi na Avenida del Campo 1653, poldanska služba božja pa bo na

istem kraju ob 16. uri. Sporoča tudi urnik za velikonočno spoved. Vabi rojake, da se udeležijo sprejema buenosaireskega nadškofa Copella, ki se bo 14. marca po daljši odsotnosti vrnil iz Evrope kot kardinal in primas Argentine.

Poleg omenjenih člankov, je Hladnik s svojim imenom v tej številki objavil še tele: *Prinašam pozdravov nebroj*, *Po zemlji sem hodil domači in Pismo iz Lombardije*.

PRED 60 LETI (1946)

UTRINKI S KONGRESA

Duhovnik Martin Maroša, rojak iz Prekmurja, ki deluje v Čilu, je povabil Janeza Hladnika, da se v prvi polovici februarja udeleži Evharističnega kongresa v Punta Arenas, najbolj južnem mestu na svetu. V tem kraju živi okrog 10.000 Jugoslovancev, predvsem iz Dalmacije. Hladnik je tam obiskal slovenske usmiljenke, ki vodijo dve bolnišnici in otroško zavetišče. »Naši rojaki so bili zaposleni v mnogih pripravah, bili so pa tudi najbolj stanoviti udeleženci na vseh dejanjih kongresa.«

IZ UREDNIŠTVA

»Nekateri rojaki radi pozabljajo, kako hitro se časi menjavajo. Pred dvema leti so peli slavo Mihajloviću, danes jih je že sram tega in danes pojejo slavo drugemu in ne upoštevajo, da se utegne kolo spet zasukati in bodo jutri pljuvali na tistega, katerega danes v zvezde kujejo... () Zato pa je strašno nesmiselno, kar vidimo v 'Pravici', katera menda misli, da je njena naloga v tem, da čim bolj grdi škofa Rožmana in še koga drugega... Se vidi, da sami sebi ne verjamejo ali pa jasno vidijo, da se drugi ne dajo prepričati, ker sicer

bi ne smatrali za potrebno, da se vračajo vedno na isto. In bo res malo težko dopovedati pametnim ljudem, da je dr. Rožman izdajalec, ki je že kot drugošolec nezlomljivo prenašal klofute nemškega profesorja, zato ker je branil slovenski jezik; ki je bil eden najbolj agilnih pobornikov za majniško deklaracijo – na Korškem leta 1917.() Tisti, ki ga nazivajo izdajalca, naj pa najpreje dobro razložijo med tem, kaj so zdravi slovenski ideali, kateri so našega naroda last in kaj so cilji komunistične revolucije. Pač jim verjamemo, da ga kot komunisti nimajo nič radi, toda kot Slovenci naj pa sodijo drugače, da ne bodo nekoč ostali globoko osramočeni...«

VELIKONOČNA SPOVED

»Vsaj enkrat na leto je dolžnost pod smrtnim grehom, opraviti spoved in prejeti sv. obhajilo. Kdor se za to zapoved ne meni, se postavlja v resno nevarnost, da bo zgubil pravico srečne smrti in bo prepozno spoznal svojo zablodo in nemarnost. Ni to samo farška pridiga, temveč je božji nauk in resnična potreba neumrljive duše. Naj se nikar nihče ne šali s svojo večno usodo. Življenje je kratko in negotovo, večnost je pa dolga in neizogibna.«

ŠKOF ROŽMAN IZJAVLJA

Škof Rožman je pisal kanoniku Omanu v ZDA pismo, v katerem pravi med drugim: »Po svoji vesti kot duhovnik in vse dni svojega življenja odločen in ponosen Slovenec, zavedajoč se svoje odgovornosti pred vsevednim Bogom, ki me bo nekoč sodil, izjavljam: Komunistična partija v Jugoslaviji je porabila željo, ki je živela v vseh naših srcih, osvoboditi se okupatorja in njegovega terorja, da bi izvedla politično in socialno revolucijo in prišla na oblast. V ta namen je organizirala Osvobodilno fronto. Na podlagi enciklike Pija XI. 'Divini Redemptoris' o brezbožnem komunizmu smo spoznali, da je to največja nevarnost, ki je kdaj

grozila slovenskemu ljudstvu. Naša pastirska dolžnost je bila, da smo svarili pred to nevarnostjo in jo skušali preprečiti. Z vso gorečnostjo smo skušali poglobiti versko življenje ljudstva in moram reči, ne brez uspehov, hvala Bogu in Mariji Pomagaj! Da smo imeli prav, dokazuje sedanje stanje v domovini, kjer vlada čisti in pravi komunizem, kar jasno spričujejo težke razmere, o katerih govori skupno pastirsko pismo jugoslovanskih škofov. Boga prosim, da bi tam v Vaši veliki in svobodni domovini bili obvarovani pred zlom brezbožnega komunizma, ki ima sto krink, pod katerimi zna skrivati svoje zle namene in varati verne ljudi – tako pravi papež Pij XI. v imenovani encikliki.«

RESNA ZADEVA

DAVID DOKTORIČ

Pamet razsodna zahteva,
da se resno obravnava resna
zadeva!

Ves svet danes govori proti
veri.

Mnogo se ji radi tega veri
izneveri.

Ali je naša vera zares nekaj
nezdravega,
ali nas naša vera uči zares kaj
slabega?

Par misli: premislite jih s
preudarkom iskrenim,
kakor vam jih povem z
namenom poštenim.

Več zla prepreči med nami
iskrena pobožnost,
nego sodobna bahaška
brezbožnost.

Nič ni boljši, kdor preklinja
Boga,
od njega, ki radi Boga se
varuje zla.

Kdor hodi k maši, menda le
manj greši
nego tisti, ki vse noči prenorijo.
Kjer se red po družinah neguje,
se tudi javna oblast bolj
spoštuje
in za svoje življenje si bolj brez
skrbi,
kjer Jezus nas s križa ljubezen
uči.

Nikar mi ne skušajte
dopovedati,
da se najde več plemenitosti,
kjer vlada mesenost
razbrzdanih strasti,
nego kjer kraljuje duhovnost
nedolžnosti.

Niti ni bolje jemati,
nego potrebnim dajati.
In slednjič: koliko bi bilo na
svetu več složnosti,
če bi se ljudje manj opravljali?
Vse to nas uči deset božjih
zapovedi,
o katerih nam sveta vera tako
lepo govori.
Kdor pa drugače uči,
ali je nor, ali človeštvo slepi
in temelje družbe izpodkopa,
največ pa sam sebi in svojim
škoduje.

PRED 50 LETI (1956)

FEBRUAR

5 : Družabna prireditelj revije DŽ ima namen nuditi rojakom priložnost za pošteno družabnost in medsebojno povezanost, istočasno pa ustvariti tiskovni sklad, ki naj bi kril morebitne primanjkljaje, ki jih utegnejo povzročiti nestalne gospodarske razmere v Argentini. Kljub slabemu vremenu je prišlo skoraj 500 rojakov na slovensko Pristavo. Prireditelji so mogli ugotoviti, da reviji *Duhovno življenje* stoji ob strani nad vse zvest ka-

der naročnikov in bralcev, ki se ne strašijo žrtev, če je treba revijo podpreti. Tako si upa revija še mnogo let izvrševati svoje versko-prosvetno poslanstvo med Slovenci v Argentini in po svetu.

Slovenska hiša, lasten osrednji dom, kjer bi se Slovenci neovirano zbirali in se versko, prosvetno in kulturno udeleževali, postaja resničnost. Leta 1954 je bilo kupljeno zemljišče 1400 m² v ulici Ramón L. Falcón 4158, Capital. Na tem zemljišču stoji hiša, ki jo bo treba podreti, ker je stara in ne služi namenu. Narčrte za novi dom je naredil tržaški rojak arh. Viktor Sulčič. Trenutno slovenska skupnost v VBA potrebuje dvorano z odrom in sicer tako veliko, da more sprejeti do 800 rojakov ob večjih prireditvah.

Letošnje mladinske duhovne vaje »so dokazale, da živi v naši skupnosti rod, ki je čist in veren in od katerega lahko še veliko pričakujemo«. V prostorih nadškofijskega semenišča so se zbrali 104 fanti, ki so opravili duhovne vaje pod vodstvom dr. Mirka Gogale. Deklet je bilo 141. Nje je vodil župnik France Novak.

Vrhovni predstojnik salezijanske družbe Don Renato Ziggiotti je podelil v baziliki San Carlos **duhovniško obleko sedmim slovenskim novincem salezijanske družbe**.

V **odbor SDO v Mendози** so bile izvoljene Marija Božnar, Magdalena Božnar in Francka Trobec.

MAREC

11. Osemdesetletnico življenja papeža Pija XII. so proslavili Slovenci v Buenos Airesu v kapeli sv. Franciška Saleškega: ne kot človeka Evgena Pacellija, temveč zato, ker je papež vir edinosti med katoličani in središče, okoli katerega se zbira vsa Cerkev. »Prav ta trdna povezanost nas je Slovence rešila ne samo moralnega, temveč tudi fizičnega narodnega propada«.

11: SFZ si je izvolila nov odbor, kateremu predseduje Lovro Tomažin, ostali odborniki so pa Tone Bidovec, Jože Prijatelj, France Zurec in Jernej Tomazin. V širšem odboru so še Milan Magister, Lojze Rezelj, France Malovrh, Janez Kralj, Franc Vester in Jože Musar. Duhovni vodja bo odslej dr. Alojzij Starc.

16: Umril je misijonar - lazarist Andrej Jerman, na posledicah operacije na pljučih, star še ne 34 let.

18: Slovenski srednješolci so se zbrali v prostorih slovenskega semenišča v Adroguéju. Po sv. maši, ki jo je imel rektor dr. Franc Gnidovec in po skupnem zajtrku, jim je govoril dr. Branko Rozman o tem, *kakšen naj bo slovenski srednješolec v Argentini*. Sledil je ustanovni občni zbor organizacije, ki se bo imenovala **Zveza slovenskih srednješolcev** v Argentini in katere namen je združevati študente, jim nuditi versko, narodno in kulturno vzgojo ter jim pomagati pri študiju. Duhovni vodja bo dr. Alojzij Starc. V odbor so bili izvoljeni Janez Amon kot predsednik, odborniki pa so Stanislav Bajželj, Jože Malovrh, Tomaž Kralj, Stane Snoj in Janko Sparhakl. Imajo namen izdajati glasilo z imenom *Nova mladina*. Nato jim je govoril Rudolf Smeruš o temi: *Življenje in delo slovenskih dijakov v zgodovini*. Z litanijami in pesmijo so zaključili dan.

20: Bogoslovna fakulteta v Adrogué je začela zopet z rednim delom. Apostolska šola pa bo začela šele sredi aprila, ker je meseca marca še zelo divjala bolezen otroška paraliza. Obiskala je tudi nekaj slovenskih družin in dosedaj zahtevala eno smrtno žrtev v Gričarjevi družini.

24: Fara sv. Jožefa v Lanusu je slovesno sprejela skupino slovenskih šolskih sester, ki se bodo naselile v poslopju blizu farne cerkve, odrpale otroški vrtec in pomagale v apostolatu.

25: V kolegiju Maria Mazzarello v Moronu se je zbralo 32 de-

klet na ustanovnem občnem zboru **dekliškega Mladinskega doma**. V prvi odbor so bile izvoljene: predsednica Julka Bohinc, tajnica Magda Gaser, blagajničarka Ivanka Tomažević in referentka za petje in glasbo Tinca Glavan. V istem kolegiju, v katerem ima organizacije svoje prostore, so bili vsi nadaljni zbori in sestanki.

Na desetih krajih Velikega Buenos Airesa so bili skozi mesec marec **vzgojni sestanki** z namenom, da starši dobijo potrebni pouk o tem, kako vzgajati otroka, da bo v veri poučen in rešen vpliva pokvarjenega okolja; kako vplivati nanj, da bo rad molil in hodil k zakramentom; kako mu približati verske resnice, o katerih v šoli ničesar ne sliši. Predavali so duhovniki Anton Orehar, Karel Škulj, Stanko Škrbč in France Novak.

31: Slovenski univerzitetni študentje so imeli prvi občni zbor, na katerem so dokončno ustanovili svoje društvo (tedaj je štel 18 članov), odobrili pravilnik in izvolili odbor, ki ga sestavljajo: predsednik Vladimir Voršič, tajnik Milan Magister, blagajnik Marko Martelanc, referent za kulturo Tine Debeljak ml, referent za slovensko narodno zavest Janez Peršuh in referentka za krščanski svetovni nazor Silva Žužek. Prej so se imenovali *Zveza slovenskih akademikov v Argentini*, sedaj pa **Slovensko katoliško akademsko društvo** (SKAD). »Zavedamo se, da smo dolžni kot svobodni slovenski akademiki pred narodom in zgodovino ohranjati ter nositi plamen tisočletne krščanske in slovenske zavesti do dneva, ko bomo lahko nedotaknjeno vrnili slovenskemu narodu – 'pod svobodnim soncem'«.

Borba za **pouk verouka v državnih argentinskih šolah** je bila v marcu zelo razgibana. Po vseh škofijah so organizirali podpisno akcijo, v kateri zahtevajo od začasne vlade, da spoštuje voljo staršev in dovolji pouk verouka vsem, ki si ga želijo. Tudi Slovenci so po farah, kjer živijo, podpisali to spomenico, saj so prišli v to deželo

prav zato, da si ohranijo vero.

Priprava za velikonočne praznike se je izrazila v **duhovnih obnovah**, ki so bile po slovenskih verskih središčih. Zaradi reforme vélikega tedna ni bilo vstajenske procesije na veliko soboto popoldne. Za Slovence v Mendozi je vodil duhovno obnovo Stanko Kavalar, župnik v Merlo v provinci San Luis.

Slovensko dušno pastirstvo (SDP) vabi rojake, da vstopijo v **Apostolstvo molitve**, pobožno zvezo, obdarovano s številnimi odpustki, da z molitvijo in žrtvijo sodelujejo pri širjenju božjega kraljestva na zemlji. »Člani naj dnevno darujejo Bogu svoje molitve in delo, radosti in težave.« V letu 1956 se je skoraj 600 Slovencev in Slovenk v Velikem Buenos Airesu vpisalo v to zvezo.

KRATKE NOVICE

LONDON – Londonska katedrala sv. Pavla je po štiri leta trajajočih restavratskih delih 9. junija odprla vrata v prenovljeno notranjščino. Cerkev so v notranjščini očistili večstoletnega prahu, ponekod pa so bili potrebni tudi manjši popravki. Obnova cerkve naj bi bila končana leta 2008, ko bodo obeležili 300-letnico začetka gradnje, in bo stala 40 milijonov funtov (72 milijonov US\$). Vse zlato za obnovo pozlate je darovala neka družina. (Ave Maria)

PRIZREN – V tem mestu, ki je bil prvi škofovski sedež svetniškega kandidata dr. Janeza Gnidovca, so po zaslugi nemške katoliške dobrodelne ustanove Renovabis, nemških in hrvaških jezuitov ter avstrijskih šolskih sester odprli prvo cerkveno gimnazijo z internatom. Šola in internat bosta odprta za učence vseh narodnosti in ver. (Ave Maria)

iz naše kronike

METKA MIZERIT

V **MENDOZI** so v nedeljo, 30. oktobra, **ODKRILI SPOMENIK g. IVANU TOMAŽIČU**, ki je deloval v župniji San Vicente Ferrer v Godoy Cruzu. Pokopan je pred vhodom v cerkev in tam so na marmornat podstavek namestili njegov doprsni kip. Pri slovesnosti je sodeloval slovenski Pevski zbor, ki je prepeval pod vodstvom Diega Bosqueta.

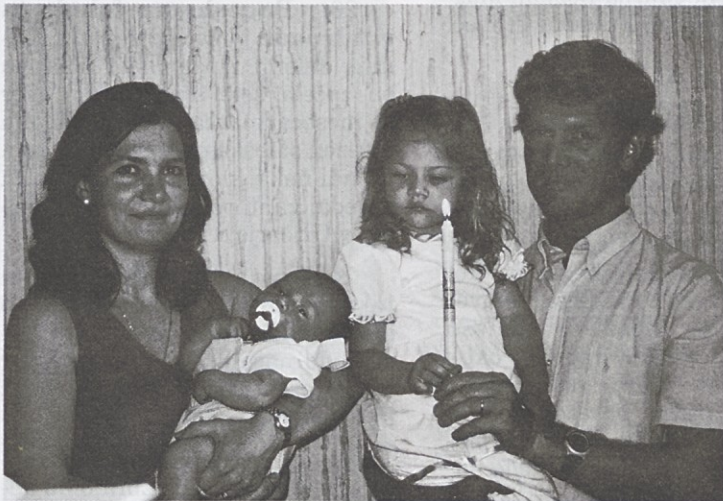
Pri Društvu je odgovornost za kip prevzel g. Jernej Bajda, ki je delo zaupal znani kiparki Loreni Bru. Kip je vlit v bron in lepo predstavlja zunanjo in notranjo podobo g. Tomažiča. Slovenski rojaki v Mendozi so ponosno sodelovali pri slovesnosti odkritja, saj je bil g. Tomažič zgled gorečega, delavnega in pobožnega duhovnika, ki je opravil veliko delo na župniji, ki mu je bila zaupana.

19. in 20. novembra je bil **V MENDOZI 36. MLADINSKI DAN**. V soboto je bil glasbeni večer, na katerem so peli otroci slovenske šole, dekliški zbor Encijan, skupina Los Chañares in družina Zemljič. David Bajda je zaigral na kitaro. V nedeljo so mladi začeli svoj dan s sveto mašo, ki jo je daroval g. Jože Horn. Po maši so sledile nogometne tekme, ki so bile zaključek turnirja. Prvo mesto si je priborila »Želva«, drugo »Patula« in

tretje »Gauda«. Popoldne so nastopili mladi in naraščajniki. Pozdravila sta predsednika mladinskih organizacij; Marta Grintal v slovenščini in Tomaž Bajda v španščini. Naraščajniki so nastopili z glasbenimi točkami. Dekleta in fantje so pripravili prizor »Nepremagljivi«. Povabljeni so morali odgovarjati o slovenski kulturi, zemljepisu in zgodovini. Program je bil zelo poučen. Sledila je skupna večerja in prosta zabava.

Tudi **ZVEZA SLOVENSKEGA MATER IN ŽENA V MENDOZI** je delavna. Gospe so se zbrale v Domu 11. septembra. Dosedanja predsednica ga. Marjana Žumer se je zahvalila vsem sodelavkam in se poslovila kot predsednica Zveze, ki jo je vodila 20 let. Postala je predsednica Društva in s tem prevzela nove odgovornosti. Na sestanku je predavala prof. Vera Ašič Bajuk o temi: Kako kakovostno preživeti tretje življenjsko obdobje. Po predavanju je sledil občni zbor, na katerem so gospe izvolile sledeči odbor: predsednica ga. Marta Pregelj; odbornice: ga. Irena Nemanič Llanos; ga. Rezka Novak Nemanič; ga. Ana Štirn Arrigoni in ga. Božena Nemanič Hirschegger.

OBČNI ZBOR SDO – SFZ je bil v

V nedeljo, 27. novembra 2005 je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj MATJUA PETKOVŠEK, sin Marjane in Marjane, roj. Grabnar. Njegovi botri sta Veronika Grabnar in Danica Petkovšek, krstitelj pa g. Franci Cukjati.

Slovo od učencev, ki so dokončali osnovnošolski pouk v Balantičevi šoli. Z zaključne prireditve: prizor življenja v morju. Foto: Marko Vombergar

blagajnik Martin Pavlovčič; kulturna referentka Barbara García in Tomaž Sušnik; športni referenti: Alenka Žnidar, Andrej Belec in Damijan Črnak; gospodarja: Andreja Boltežar in Tomaž Ahlin.

SLOVENSKE ŠOLE SO ZAKLJUČILE POUK

V BALANTIČEVI ŠOLI so končali s poukom v nedeljo, 4. septembra. Pri jutranji sv. maši, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica, so se zahvalili Bogu. Pri maši je prepeval šolski zbor. Popoldne so se zbrali v dvorani Našega doma otroci, učitelji, starši in vsi prijatelji šole. Program prireditve je povezovala ga. Alenka Belič Fantini. Najprej je spregovoril katehet g. Franci Cukjati. Sledil je govor voditeljice šole gospe Irene Urbančič Poglajen, ki je pozdravila vse navzoče in se zahvalila obema katehetoma in učiteljstvu, posebno še ustanoviteljici in dolgoletni učiteljici Balantičeve šole gdč. Angelci Klanšek. Zahvalila se je tudi odboru staršev gospe Andreji Lipušček Bonino in Lenči Štefe.

nedeljo, 4. decembra, v Slovenski hiši. Začel se je s sveto mašo, ki jo je daroval g. Danijel Vrečar in pri kateri so se mladi zahvalili Bogu za ves blagoslov pri delu v preteklem letu. Po skupnem zajtrku se je začel občni zbor z molitvijo. Predsednik Danijel Kocmur je povedal nekaj misli o delovanju med letom. Tajnik

Andrej Žnidar je podal poročilo o prireditvah, ki so bile med letom. Blagajnik Marjan Godec je prebral blagajniško poročilo. Odhajajoči odborniki so se zahvalili vsem za sodelovanje. Sledile so volitve; izvolili so sledeči odbor: predsednica Cecilija Kocmur; podpredsednik Matjaž Štrubelj; tajnik Kristjan Kopač;

Pokušanje vina »ZSMF« na Pristavi... Kuharski tečaj ZSMŽ na Pristavi... Foto: Matjaž Čec

Na praznik Kristusa Kralja je 12 fantov s Pristave romalo s kolesi v Luján. Originalna zamisel. Čestitamo!

Gdč. Angelca Klanšek se je poslovila od dvanajstih učencev, ki so dokončali osnovno šolo. Sledil je nastop vseh učencev, od vrta do osmega razreda. Predstavili so zanimiv prizor življenja v morju. Po predstavi so učiteljice razdelile spričevala. Po kratkem odmoru pa je **PRIŠEL SV. MIKLAVŽ**, ki je razdelil darove med pridne otroke. Prireditelj je zaključila voditeljica šole, ki se je zahvalila Bogu za vse, kar je bilo dobrega v preteklem letu, pa tudi vsem zvestim sodelavcem Balantičeve šole.

Tudi na **Pristavi V PREŠERNOVI ŠOLI** so zaključili pouk 3. decembra. Sv. mašo so darovali za pokojno učiteljico Jelico Stariha. Popoldne so se zbrali na prireditvi, ki jo je vodila Irenka Kočar. Učenci so pod vodstvom svojih učiteljic pripravili pesmi Mirka Kunčiča, ki so mu letos odkrili spomenik v rojstni vasi v Lescah. Nastopili so učenci vseh razredov. Nato je šolski zbor pod vodstvom Mojce Jelenc in ob spremljavi gospe Anke Gaser zapel pesmi: Jaz sem roža mala; Mi se imamo radi; Milostna Marija; Sveti Miklavž, Mi smo vsi prijatelji, Himno Prešernove šole in Matjaž šteje.

Od učencev osmega razreda se je najprej poslovil Kristjan Vivod, potem pa še voditeljica šole gospa Magda Češarek. Vsak učenec je za spomin dobil slovensko knjigo. Gospa Magda se je zahvalila tudi režiserjema Dominiku Oblaku in Mihi Gaserju. Tanja Oblak se je zahvalila Irenki Kočar, ki se je poslovila od Prešernove šole. V imenu osmošolcev je spregovorila Danijela Selan.

Zvečer je Pristavo **obiskal SV. MIKLAVŽ**, ki je obdaril pridne otroke.

Lep prizor so pripravile mladenke pod vodstvom gospe Nadice Grohar.

Zaključek pouka **V ROŽMANOVI ŠOLI v San Martinu** je bil v soboto, 3. decembra. Sv. mašo je daroval dr. Jure Rode v kapeli zavoda Srca Jezusovega. V pridigi je vzpodbujal otroke, naj tudi med počitnicami molijo. Pel je otroški pevski zbor pod vodstvom Marjete Žagar. Na orglah jih je spremljala prof. Lučka Kastelic.

Prireditelj je bila v Domu. Monika Zupanc je pozdravila vse navzoče otroke, starše, učitelje in prijatelje. Najprej je spregovorila voditeljica šole ga. Nina Pristovnik Díaz. Učenci **so ponovili IGRO »OD KOD SI KRUKHEK?«** v režiji inž. Miha Podržaja. Otroci so igrali sproščeno in veselo. Šolo so dokončali štirje učenci. Od njih se je poslovila ga. Vera Podržaj. Učenci so recitali pesem Moj ded, ki jo je napisala Berta Golob.

Ob koncu so voditeljica, katehet in učiteljice prejeli šopke. Po kratkem odmoru in okrepčilu je **prišel SV. MIKLAVŽ**. Spremljali so ga angelčki, ki so zapeli in zarajali. Še parklji so nekaj zapeli. Sv. Miklavž je prijazno nagovoril vsakega otroka in ga tudi bogato obdaril.

Tudi **ŠOLA JOSIPA JURČIČA v Carapachayu** je zaključila pouk v soboto, 3. decembra. Po prireditvi je otroke **obiskal SV. MIKLAVŽ**, ki je tudi razdelil darila.

Tudi **V BARAGOVI ŠOLI v Slovenski vasi** so zaključili pouk. Otroke pa je **obiskal SV. MIKLAVŽ**.

V SLOMŠKOVEM DOMU je **SV. MIKLAVŽ** obiskal otroke v soboto, 3. decembra. **ŠOLO** pa so **ZAKLJUČILI** v nedeljo, 4. decembra. Sv. mašo

je daroval g. Franci Cukjati. Učenci so sodelovali z branjem beril in prošnjami. Pel je otroški pevski zbor pod vodstvom Marcela Brula. Po maši je bila sklepna prireditev, ki jo je napovedovala Aleksandra Omahna. Najprej je spregovorila voditeljica šole Helena Rode. Poročala je o delovanju v preteklem letu. Nato so nastopili vsi učenci od vrta do osmega razreda. Vrstile so se deklamacije in pevske točke. Osmošolci so deklamirali Uvod h Krstu pri Savici. Razredničarka osmega razreda Veronika Grabnar Pregelj se je poslovila od učencev, ki zapuščajo tečaj ter jim izročila spričevala, sliko in slovensko knjigo za spomin. V imenu osmošolcev se je zahvalila Lucijana Seljak. V imenu staršev pa je spregovorila Miri Zakrajšek. S pesmijo Glejte že sonce zahaja so se otroci poslovili od šole.

V nedeljo, 4. decembra, je bilo **V ROŽMANOVEM DOMU TRADICIONALNO SREČANJE**. Ob 11.30 je bila sv. maša, nato pa skupno kosilo.

K angelski mizi prvičrat grem. Na praznik Brezmadežne, 6. decembra, je bilo **v slovenski cerkvi Marije Pomagaj PRVO SVETO OBHAJLO**. Dvaindvajset otrok je prejelo Jezusa v svoje srce. Pod vodstvom svojih razrednih učiteljic so vstopili v cerkev. Organizacijo je imela na skrbi gdč. Ani Klemen. Slavja so se udeležili starši, sorodniki in prijatelji prvoobhajancev. Sv. mašo je daroval delegat dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Pri pridigi je priporočal staršem krščansko vzgojo. Otrokom pa, naj ostanejo zvesti Jezusu in naj radi molijo.

Med mašo je prepeval otroški zbor Balantičeve šole, ki ga vodijo Marija Štrubelj, Kristina Šenk in Anica Mehle. Po maši so se otroci slikali skupaj z dr. Rodetom. Dobili so tudi spominske podobe, ki jih bodo spremljale v življenju in jih spo-

Srečanje ob 25-letnici Rasti IX. v Slovenskem domu v San Martinu. Foto: Matjaž Čec

minjale na prvo srečanje z Jezusom. V obednici slovenske hiše so gospe za prvoobhajance pripravile zajtrk. Pogoščeni so bili tudi pevci Balantičeve šole. Slavje prvega svetega obhajila so otroci nadaljevali v družinskem krogu, saj je dogodek pomemben za vso družino.

POLDNEVNA DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE je bila v nedeljo, 11. decembra, v Slovenski hiši. Vodil jo je g Franci Cukjati.

Naslednjo nedeljo, 18. decembra, je bila **duhovna obnova ZA MOŽE**. Tudi to je vodil g. Franci Cukjati.

ZVEZA SLOVENSKE MATE IN ŽENA je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 13. decembra. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Tudi družabni del smo imele in se povesile ob božičnih dobrotah.

ZSMŽ je pripravila 88 božičnih paketov. Hvaležne smo družini g. Hermana Zupana, ki je omogočila, da smo lahko obdarile rojake, ki potrebujejo naše pomoči. Nakup in organizacijo dela je vodila ga. Pavla Škraba.

KONCERT MENDOŠKEGA OKTETA je bil v soboto, 17. decembra, v dvorani škofa Rožmana **V SLOVENSKI HIŠI**.

Oktet vodi Tone Štirn; sestavljajo ga poleg njega še: Ernest Bajda, Matjaž Grintal, Pavel Šmon, Jože Štirn. Tine Šmon, Andrej Šmon in Vladimir Triep. Glasbeni svetovalec je Diego Bosquet, vokalno tehniko pa jih uči Mariana Ruiz Díaz.

V prvem delu koncerta so zapeli sledeče pesmi: Igraj kolo; Po jezeru; Pod oknom; Bratci veseli vsi; Barčica; Kolo; Teče mi, teče vodica; Sem zaljubljen bil; Stoji hartelc zagrajen in Na Vipavskem. V drugem delu: Rezijanka; Večerni Ave; Azabache; Dos palomitas; Mi viña de Chapahay; Kilometro 11; Vidala; Cueva de la viña nueva. Po burnem ploskanju so dodali še tri pesmi: Kaj narediš; Žabe in Tam, kjer pisana so polja.

Oktet se je predstavil z ličnim programom. Stopnice so bile čudovito okrašene s spomladanskim cvetjem; vse je pripravil in razporedil g. Tone Oblak. Koncert so organizirali Mirjam Oblak, Erika Indihar in Gregor Modic. Čisti dobiček so Mendoščani namenili Rožmanovemu domu. G. Emil Cof se jim je lepo zahvalil, ko je skupno z nekaterimi stanovalci prisostvoval koncertu, ki je bil zelo lepo in umetniško izveden.

KONCERT BOŽIČNIH PESMI V CARAPACHAYU. V petek, 23. decembra, je

Dom obiskal **Slovenski pevski zbor iz San Martina** pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Pripravili so lep koncert božičnih pesmi. Zapeli so: Ave Marija; Sveti Jožef in Marija; Nocoj je ena lepa noč; Villancico; Zveseli se žalostna zemlja; Spi Dete božje; Canción del tamborileo; Sveta noč; Zveličar nam je rojen; Tam daleč v jaslih; Dar svoj vzemite vsi; Huaino de Navidad; Pastirci ne spite in Gloria. Na orglah jih je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Ob pogrnenih mizah se je razvilo lepo božično razpoloženje.

POLNOČNICA V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ. Praznik Jezusovega rojstva smo slavili na sveti večer pri slovenski polnočnici. Lepo število rojakov se je zbralo v cerkvi Marije Pomagaj na Ramón Falconu. Udeležili smo se sv. maše, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Ob pristopu v cerkev je najprej blagoslovil jaslice in skupno smo zmolili desetko rožnega venca: ki si ga Devica rodila. Pri pridigi je dr. Rode želel blagoslovljene božične praznike vsem navzočim, pa tudi tistim, ki se polnočnice niso mogli udeležiti zaradi bolezni, starosti ali drugih vzrokov. Berili sta brala Pavel Grohar in Marjanka Oblak. V skrivnost božične noči nas je popeljal Mešani pevski zbor San Justo, ki je pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar zapel naše najlepše božične pesmi. Ob koncu smo vsi skupaj zapeli vedno lepo Sveta noč, blažena noč. Med mašo je bila priložnost za spoved. Po maši so si rojaki voščili srečne in blagoslovljene praznike.

Na božični dan so bile **po vseh slovenskih središčih slovesne sv. maše** in v domovih skupni božični zajtrk. Preživeli smo lep božič.

malo za šalo...

V tovarniški kantini se je mlad uslužbenec pritoževal nad preveč zapečenim zrezkom.

»Dragi gospodič,« je rekel kuhar, »jaz sem zrezke pekel že, ko so vas še dojili.«

»In zakaj jih servirate šele sedaj?«

»Imel sem pivo, zrezek, krompir in solato,« našteva gost natakarju, ki piše račun.

»Solate vam ne bom računal. Tisto so bile rože.«

»Pri našem pevskem zboru je odlično,« se hvali Hostnik.

»Popijemo svoj kozarček, vržemo karte, kdaj pa tudi zaplešemo.«

»A tako? Kdaj pa pojedete?«

»Ko gremo domov!«

Konj in osel se prepirata, kateri od njiju je bolj pomemben. Konj je silno ponosen na svojo preteklost, osel pa pravi:

»Konje bo prav kmalu spodrinila tehnika, osli pa bodo še vedno obstajali!«

Televizijska ekipa snema v živalskem vrtu. Posneli naj bi leva. »Nič se ne boja,« skuša oskrbnik pomiriti snemalca, »levi so odraščali ob steklenici.«

»Jaz tudi,« odvrne snemalec, »ampak zdaj jem zrezke!«

»Povejte mi, al poznate Beethovno deseto?«

»Ne, nisem vedel, da je bil tolikokrat poročen!«

Operni pevec vadi pri odprtem oknu. Naenkrat prileti v sobo damski čevlji.

»To pa je že višek!« se razjezi pevec. Tedaj pa se za njim oglasi žena:

»Karlo, ne jezi se! Čevlji mi pristaja. Poj naprej!«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Hotel sem se vpisati v Udbo; zavrnilo so me, češ da do nadaljnjega ne sprejemajo novih članov.
- Hoteli so prevzgojiti svet, pa še lastnih otrok niso znali vzgojiti.
- Hudič bi lahko bil zelo učinkovit revolucionar.
- Ideologi umirajo, kot se spodobi, njihove ideje pa šele z ljudstvi, ki so jim nasledla.
- Imam čisto glavo. Redno mi jo perejo.
- Imam ekološke probleme: moja duša je onesnažena.
- Imamo dve možnosti: iti nazaj v prihodnost ali naprej v preteklost.
- Imamo objektivne medije, nimamo pa objektivnih bralcev.
- Imamo spet vse pogoje, da bi vnovič začeli graditi socializem.
- Imel je fenomenalen spomin: zapomnil si je samo to, kar so drugi pozabili.
- Imel je svoje prepričanje, dokazoval ga je tako, da ga je prodajal.
- Išcite meščansko desnico na levi.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar
Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841
 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dušno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$65; po pošti: \$80 - OBMEJNE DRŽAVE: 90 dol; brez Stezic: 65 dol - AMERIKA: 110 dol; brez Stezic: 75 dol - EVROPA: €100; brez Stezic: €70 - OSTALE DRŽAVE: 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime:** Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Post 2006 - Lojze Kukovica	33
Marijino vabilo za postni čas	34
Ljubezen do Boga in nas samih	
- p. Mirko Pelicon	35
Sedež apostola Petra -	
Silvester Čuk	36
So mar vsa verstva enaka? -	
Tomáš Špidlík	36
Živite svojo poklicanost	
z veseljem	37
Tudi na cesti lahko molite -	
Greh - Noč je - Michel Quoist -	
Prevedla Metka Mizerit	38
Predaleč sem se spustil... Žal mi	
je, ali je sedaj vse izgubljeno?	
- Iz revije On živi	40
Islam in multikulturna družba -	
Ambrož Kodolja	40
10 navodil za evangelizacijo med	
muslimani	41
Vprašujete-odgovarjamo -	
Lojze Kukovica	42
Misijonar Lovro Tomažin	
nam je pisal	43
Priznanje dr. Milanu Komarju	44
Ob 20-letnici odhoda mons. Antona	
Oreharja - Zdomski duhovnik -	
France Papež	45
Intervju o pozitivni strani tragične	
zgodovine - Bernard Nežmah	46
Boris Pavšer (3)	49
O obrekovanju in opravičnosti	
- Jože Faganel	54
Prijatelja	54
Odšel je Jože Šeme	55
Krsti, poroke in smrti v slovenski	
skupnosti v Argentini	
leta 2005	56
Duhovno življenje je objavilo	57
Iz naše kronike - Metka Mizerit	60

Nastop Mendoškega okteta v Slovenski hiši v podporo Zavetišča Rožmanov dom - Foto: Saša Omahna

Igra VELIKA PUNTARIJA

v režiji Miha Gaserja na Slovenski pristavi
v Castelarju (2. del)

Foto: Marko Vombergar

Igra VELIKA PUNTARIJA

v režiji
Miha Gaserja
na Slovenski
pristavi
v Castelarju.

Foto:
Marko Vombergar

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560